

12. 165
A
26

EXECVTORIALES S. ROTAE ROMANAE

In quibus inferuntur Commissiones, Decisiones, Mandata de manutendo, & tres conformes Sententiæ, in progressu Causæ Tirafoneñ Jurisdictionis, emanata, relaxata, ac promulgata

AR.P. D. IOANNE ANTONIO OTTALORA.

AD FAVOREM

Sedis Episcopalis Tirafoneñ, eiusq. Illustriss. & Reuerendiss. D. Episcopi, ac etiam RR. DD. Decani, Canonicorum, & Capituli Sede Vacante

CONTRA

DD. Decanum, Canonicos, & Capitulum Ecclesiæ Collegiatæ S. Mariæ, ac Clerum Calatauibij, necnon etiam Consilium, Iustitiam, Iuratos, & Incolas dicti Oppidi, eiusquè Archidiaconatus, aliosque litis consortes.

ROMAE, Ex Typographia Reuer. Cam. Apost. 1665.

SVPERIORVM PERMISSV.

21

EXCERPTA HISTORIAE ROMANAE

In hoc libro describitur
origo et progressus
imperii Romani
ab Augusto usque
ad Constantinum
M. C. C.

EXCERPTA
HISTORIAE ROMANAE
AUGUSTI

SERENISSIMO, PONTENTISSIMO,

Inuictissimo, & Catholico Principi,

& Dño Dño PHILIPPO de AVSTRIA,

Diuina fauente Clementia Castellæ, Aragonum, Legionis, Granatæ, Toleti, Galetia, Hispaniæ, Cordubæ, Murtiæ, Nauarræ, Neapolis, Hierusalem, vtriusque Sicilia, citrà, & vltra Pharam, Sardinia, Maiorica, Minorica, Algabiorum, Portugallia, Argira, Insularum, Canaria; & Sancti Domini siue Hispaniolæ Lucatani, siue Isabellæ, ac aliarum Occidentalis Maris Oceani Insularum Mexici totius nouæ Hispaniæ Nicaragæ, Cuschi, & Quito, totiusque magni, & ditissimi Regni del Piru, aliarumque Regionum India Orientalis, & Occidentalis, ac totius Terræ firmæ, nouique Orbis Antipodum, ac maioris minorisque Tanarum, & aliarum Terrarum, tam Firmarum, quam Insularum Maris Oceani meridionalis citrà, & vltra strictum Magdalanis Aequinoctialemque, & Tropicos Cancr, & Capricorni etiam sub Circulo, & Polo antarctico sitarum, existentium felicissimo Regi, Austria Archiduci Artesiæ Hannoniæ, Luxemburgi, Burgundiæ, Mediolani, Brabantia, Flandriæ, Tyrolis, Hollandiæ, Zelandiæ, Biscaliæ, & Molinæ Ducis, & Comiti in Asia, & Affrica Dominatori Regnorum, Ducatum, & aliorum Dominiorum Vestrorum felicitis prosperitatis augmentum, necnon Illustriss. & Excellentiss. Domino eiusdem Regni Aragonum Proregi, & Illustrissimo Domino eiusdem Regni Iustitiæ eiusque Illustribus Dominis Locatentibus pro tempore existentibus, necnon Illustrissimo, & Reuerendissimo Domino Sanctæ Sedis Apostolicæ Nuncio in Hispaniarum, Regnis pro tempore residenti, ac Illustrissimo, & Reuerendissimis in Christo Patribus, & Dominis Dominis Dei, & Apostolicæ Sedis gratia Archiepiscopo Cæsaraugustano, ac vicinioribus, & alijs ordinarijs Episcopis, eorumque, & cuiuslibet ipsorum in spiritualibus, & temporalibus Vicarijs generalibus vniuersis quoque, & singulis Dominis Abbatibus, Prioribus, Præpositis, Decanis, Archidiaconis, Cantoribus, Custodibus, Thesaurarijs, Succentoribus, Sacristis, tam Cathedralium, quam Collegiatarum, Canonicis, Portionarijs, Parochialiumque, Ecclesiarum Rectoribus, & Locatentibus eorumdem Plebanis, Viceplebanis, Cappellanis, Curatis, & non Curatis, Vicarijs perpetuis, Altaristis, ac Monasteriorum, & Ordinum quorumcumque Generalibus, Prouincialibus, Ministris, Guardianis, Fratibus, Monachis, Regularibus Conuentualibus exemptis, & non exemptis, cæterisque Presbyteris, Clericis, Notarijs, & Tabellionibus publicis quibuscumque per dictorum Dominorum Archiepiscopi, & Episcoporum, seu Ordinarium Prouincias, Ciuitates, & Diœceses, & alias vblibet Constitutis, & eorum cuiilibet insolidum, necnon Illustrissimis, Excellentissimis, Illustribus, & Magnificis Viris Dominis Ducibus, Marchionibus, Comitibus, Vicecomitibus, Baronibus, Domicellis, Capitaneis, Consulibus, Iustitiarijs, Aduocatis, & Curiarum quarumcumque tam spiritualium, quam temporalium, Terrarumque. Ciuitatum, Oppidorum, Castrorum, Villarum, & Communitarum quarumcumque Maioribus, seu Procuratoribus generalibus, Rectoribus, Præfectis, Baiuliujs, Seruientibus, Scribis, Præconibus, & Officialibus alijsque Dominis, & Personis Iurisdictionem spirituales, temporalem, & ordinariam per se, vel alium, seu alios mediâ, vel immediatè vbiicumque pro tempore exercentibus, & constitutis, & eorum cuiilibet insolidum illique, vel illis ad quem, vel ad quos præsentis nostræ litteræ peruenerint, seu præsentabuntur Io: Antonius Otolara I. V. D.

Sanctissimi D. Nostri Papæ Cappellanus, & ipsius Sacri Palatii Apostolici Causarum Auditor, Causæque, & Causis, ac partibus infrascriptis Iudex Commissarius in locum Illustrissimi, & Reuerendissimi Domini Vitaliani Vicecomitis Coauditoris nostri, & nunc in Regnis Hispaniarum Nunciij Apostolici, Apostolica auctoritate subrogatus, salutem in Domino; & presentibus fidem indubiam adhibere, ac in commissis diligentiam facere nostrisque huiusmodi; Immo verius Apostolicis firmiter obedire mandatis noueritis sub insertum mandatum de manutendo à bo: memoria Achille de Grassis in vim Commissionum in eodem mandato insertarum, & decisionis eidem mandato præinsertæ emanasse sub tenore, videlicet:

TIRASONEN. IURISDICTIONIS.

Decis. bo: me:
Achil. de Grassis.

E piscopus in quacumque parte suæ Diocesis, & etiam contra iniectos potest exercere suam Iurisdictionem, cap. *Venerabilibus*, & c. de *Xenodochijs de Relig. dom. gloss. quam omnes Doct. sequuntur in Clem. 1. in verb. Aut eorum de foro compet. quare siue Episcopus sit in Ciuitate, vel alibi per Diocesim, & siue per se, siue per Vicarios suos quouis modo solitus sit exercere Iurisdictionem; dicendum est mediante assistentia iuris communis facultas competit, Anton. de Butr. in cap. fin. num. 46. de caus. poss. & propriet. Mil. in reperi. in verb. *Possessio*, seu quasi. Nec obstat, quod aliquando Episcopus retinuerit Vicarium generalem in aliquo loco Diocesis ex quo Communitas, seu Vniuersitas dicti loci petat eam manuteneri in illa possessione; quoniam respondetur, quod Subditos contra Dominum non habet quoad iurisdictionalia remedium; vti possidetis, Bart. in l. 1. §. *huius interdicti*, vers. *sed pone*, ff. *uti possidet*, nec vlla consuetudo, quæ in contrarium deduceretur, posset Episcopum impedire in corrigendis excessibus Subditorum, cap. *Irrefragabili*, de officio *ordinarij*, nec prescribitur contra Episcopum circa intra Episcopalia, cap. *cum ex officijs de prescript.* Nec in actu negatiuo in his presertim, quæ sunt meræ facultatis, datur status quasi possessionis; Ideo fuit per omnes conclusum Episcopum Tirasonen, in quasi possessione exercendi Iurisdictionem manu tenendum esse vbiq; in omnes Subditos suæ Diocesis, cum habeat assistentiam Iuris communis Bart. in l. 1. §. *huius interdicti*, ff. *uti possidet*. Ita tentum in causa Tirasonen Iurisdictionis coram D. Achille de Grassis 20. Maij 1551. vt in eius lib. fol. 241.*

Mandatum de manutendo Achill. de Grassis.

ACHILLES de Grassis Iuris Vtriusque Doctor, Sanctissimi Domini Nostri Papæ Cappellanus, & ipsius Sac. Palatii Apostolici Causarum, & huiusmodi Causæ Auditor à Sanctissimo Domino Nostro Papa specialiter deputatus; Vniuersis, ac singulis Dominis Abbatibus, Prioribus, Præpositis, Decanis, Archidiaconis, Scholasticis, Cantoribus, Custodibus, Thesaurarijs, Sacristis; tam Cathedralium, etiam Metropolitanam, quam Collegiarum, Canonis, Parochialiumque, Ecclesiarum Rectoribus, seu Locumtenentibus eorumdem Plebanis, Viceplebanis, Cappellanis, Curatis, & nō Curatis, cæterisque Presbyteris, Clericis, Notarijs, ac Tabellionibus publicis quibuscumque per Ciuitatem, ac Diocesim Tirasonen, ac alias vbilibet constitutis, necnon illi, vel illis ad quem, vel ad quos præsentis nostræ litteræ peruenerint. Salutem in Domino, & nostris huiusmodi; immo verius Apostolicis firmiter obedire mandatis. Noueritis, quod nupèr Sanctissimus in Christo Pater, & Dñs Noster Dominus Iulius Diuina providentia Papa III. quamdam Commissionis, siue Supplicationis papyri cedulam nobis, per certum suum Cursorem præsentari fecit huiusmodi sub tenore, videlicet: BEATISSIME PATER, quamuis prout ex iuris communis dispositione conceditur deuotæ creaturæ Vestræ Ioanni Gonzales Episcopi Tirasonen liberam habere facultatem omnes Ecclesiasticas personas Ciuitatū, ac Diocesim suæ Tirasonen ad Syno-

Commissio Causæ præsentata bo: me: Achill. de Grassis de anno 1550 pro parte Reuerē-

dum per se celebrandum conuocandi eaq; Synodò, pro laudabilis ac morigeratæ vitæ subditorum ac Diuini cultus institutione, manutione, & augmento, Constitutiones promulgare aliaq; cuilibet Episcopo in similibus de iure competentia facere, nec vlla sit in contrarium quæ sibi obset consuetudo, vel priuilegium. Nihilominus nuper cum creatura ipsa vniuersalem Synodum huiusmodi, pro die vigesima secunda mensis Aprilis proxime præteriti in dixisset, & inter alios ad illam conuenissent vniuersi Clerici, ac personæ Ecclesiasticæ Oppidi ac Calatajudio, & illius Archidiaconatus eiusdem Tirafonen. Diœces. Nihilominus nonnulli, ex ipsis Clericis, & personis de Calatajudio, vt præfertur Congregatis ad instigationem, vt creditur vniuersitatum laicorum dicti Oppidi, siue aliàs falsum asserentes non posse per ipsam creaturam promulgari Constitutiones Synodales, quæ ligent ipsos de Calatajudio, & illius Archidiaconatus, alibi quam in oppido de Calat. per dictam creaturam instituantur. Inceperunt se opponere protestari, ac quantum in eis erat, impedire ne creatura ipsa ad promulgationem talium Constitutionum, quæ ipsos ligaret, procederet. Demumquæ vt dicitur prætendentes, licet falso se grauari, & quod creatura ipsa non possit etiam quidquam cognoscere, iudicare, & diffinire de concernentibus negotia dicti Oppidi, & illius Archidiaconatus, nisi personalitèr, in eodem oppido, residendo ad Metropolitan. Dominum Archiepiscopum Cæsaraugustan vt dicitur appellarunt quamuis non minus nullitèr, quam indebitè; Cum reuera prout ex iuris permissione, licitum fuerit etiã ante hac semper Constitutiones Synodales huiusmodi, per prædecessores ipsos cum interuentu personarum Oppidi, & Archidiaconatus prædicti in Ciuitate Tirafonen. promulgari causæque illorum etiam per Episcopos, qui pro tempore fuerunt, & per illorum Vicarios etiam Tirafonæ Residentes in eadem Ciuitate cognita, iudicata, determinatæ, executioni etiam demandatæ fuerunt, quibus stantibus quamuis præfatus Dominus Metropolitan. dictos paucos particulares prætensos, appellantes tamquam notoriè, friuolam, & iniustam appellationem proponentes à se repellere debuisset: nihilominus asseritur, quod prætensam appellationem huiusmodi admisit, in illaque habita cognitione contra ipsam creaturam citationem, cum inhibitione decreuit, quamuis etiam non minus nullitèr, quam indebitè. Et quoniam PATER SANCTE satis mali exempli est, quod nulla subsistente causâ pro eorum libito subditi ab ordinaria Episcopali iurisdictione se subtrahant, & quod Metropolitan. in alienam messem falcem imponendo, & quaslibet iniustas, & friuolas appellationes recipiendo, etiam Episcoporum iurisdictiones vsurpare sibi velint dictusque Dominus Archiepiscopus Cæsaraugustan. siue suus Officialis, qui alias in alijs causis erga creaturam prædictam male affectum se esse demonstrauit, etiam in hoc articulo: ita præcipitantèr, ac inconsideratè procedendo magis suspectum, se reddit. Quapropter creatura ipsa non sperat coram eo in hac causâ, consequi iustitiæ complementum, prout etiam ab eo suaque inconsiderata, ac præcipitata appellationis admissione citationequè, & inhibitione prædictis ad Sanctitatem vestram appellatum, prouocatum, & de nullitate dictum fuit. Supplicat igitur humiliter Sanctitati Vestræ dictus Ioannes Episcopus quatenus causam, & causas singularum appellationum huiusmodi nullitatèr omnium, ac singulorum per dictum Dominum Archiepiscopum, siue suum Officialem gestorum attentatorumquè, & innovatorum quorumcumquè, necnon quam, & quas creatura ipsa habet, & mouet, haberequè, & mouere vult, ac intendit contra, & aduersus Decanum, Canonicos, ac Clericos Ecclesiæ B. Mariæ de Mediauilla, Prioremque,

Canon-

diffimi D. Ioannis
Gonzalez
Episcopi Tirafonen.

Canonicos, & Clerum Collegiatæ Ecclesiæ B. Mariæ de la Peña, Prioremque, Canonicos, & Clericos Sancti Sepulchri, Ordinis Hierosolymitanæ Præceptorem de Tobet, & S. Crucis, vniuersosque alios Rectores, Vicarios, Clericos, ac Beneficiatos dicti Oppidi de Calat. illiusque Aldearum, siue Terrarum, & locorum Archidiaconatus, omnesque alios sua quomodolibet contra, vel diuissim inter esse putantes, & tam in decreto, quam executione citationis decernende nominandos, & super omnimoda, ac libera iurisdictione prædicta, & illius libero exercitio spirituali creaturæ, ac suo Vicario competenti, & alijs prædictis, rebusque alijs in actis causæ, & causarum huiusmodi latius deducen. alicui ex vestri sacri Palatii Apostolici causarum Auditoribus, etiam summarie, prout in beneficialibus, & tam coniunctim, quam diuissim. Et cum incident. dependen. per audiendas, cognoscendas, decidendas, sineque, debito terminandas committere, ac mandare dignemini cum potestate præfatos, ac quoscumque alios si opus fuerit, etiam vt præfertur nominandos in Romana Curia, extra eam, & in partibus, etiam per editum publicum consilio summarie de non tuto accessu citandi, ac eis quibus, & quoties opus fuerit, etiam sub censuris Ecclesiasticis, & pecuniarijs arbitrio suo moderandis poenis nè lite huiusmodi pendente, in illius præiudicium quicquam attentare audeant, vel præsumant inhiberi ipsamque creaturam, & suum Vicarium in possessione, vel quasi omnia, & singula prædicta exercendi, & faciendi, in qua, vt præfertur existunt, etiam sub similibus sententijs, censuris, & poenis manutenendi, & manuteneri, mandandi, & in euentum, non paritionis, seu contrauentionis, inobedientes, & non parentes censuras, ac poenas præfatas incidisse, & incurrisse declarandi, aggrauandi, reaggrauandi, interdicendi, auxiliumque brachij secularis inuocandi, alijsque facultatibus necessarijs, & opportunis non obstantibus præmissis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrarijs quibuscumque status, ac merita, & tenores omnium, & singulorum prædictorum, aliorumque forsan latius exprimentorum compendia pro sufficienter expressis habentes. Quæ quidem commissio in eius sine duas habebat signaturas, quarum prior talis erat. Videlicet de mandato Domini nostri Papæ audiat Magister Achilles citet inhibeat, etiam sub censuris, & poenis procedat summarie &c. Manuteneat, vt petitur, & iustitiam faciat. Posterior verò talis placet Domino nostro Papæ. H. Cardinalis Verallus. Cuius quidem commissionis, siue supplicationis vigore, ac prætextu citatione legitima cum inhibitione inserta extra Roman. Cur. & ad partes contra, & aduersus Decanum, Canonicos, & Clericos Beatæ Mariæ de Mediauilla, ac Ecclesiæ B.M. de la Peña, Priorem, Canonicos, ac Clericos Sancti Sepulchri, Ordinis Hierosolymitanæ Præceptorem de Tobet, & Sanctæ Crucis, vniuersosque alios Rectores, Vicarios, Clericos, ac Beneficiatos Oppidi Calat. illiusque Aldearum, siue Terrarum, & locorum, Archidiaconatus, omnesque alios, & singulos sua communiter, & diuissim interesse putan. exaduerso principales pro parte Reu. P. D. Ioannis Gonzalez Episcopi Tirasonen. principalis decreta, ac in dictis partibus executi subsequenter. Idem Sanctissimus D.N.D. Iulius diuina prouidentia Papa III. quamdam aliam commissionis, siue supplicationis dependenti papyri cedulam hic præinsertam in eius capite habent. commissio-
PATER SANCTE, inter alia in quorum possessione, vel quasi deuota, creatura vestra Ioannes Episcopus prænominatus, & suus pro tempore Officialis, siue Vicarius Generalis, iuxta superius generaliter narrata à tempore immemorabili citra existunt, fuerunt, & sunt, hæc videlicet, quod ipse
 Epif-

Alia Commissio dependens præsentata eidem bo. me. Achilli de Grassis pro

Episcopus potest, & consuevit quascumque causas, tam ciuiles, quam criminales, tam coram eo, quam in dicto Oppido Calatajubio pro tempore habere solet, quam coram alijs quibuscumque ex suis foraneis Vicarijs in quibuscumque instantijs penden. ad se auocare illasque, siue in Ciuitate Tirafonæ siue alibi, vbi ipse Episcopus moram trahat cognoscere, & terminare, siue alijs personis agnoscendas, & terminandas demandare, ac etiam ex dicto Oppido Calatajubio, & alijs quibuscumque suæ Diœcesis locis ad locum, in quo ipse Episcopus, siue suus Vicarius generalis moram trahant. Reos captiuos ducere, & duci facere, & illorum sic ductorum causas iudicare, & nonnulla alia si opus fuerit in actis specificanda facere, & exercere. Ne autem si ipsi creaturæ pro se, & suo Vicario iuxta tenorem præinsertæ concedi mandatum de manutenendo contingat, si generaliter concederetur super singulorum articulorum manutentione in partibus disputationes fieri. Supplicat humiliter Sanctitati vestræ creatura præfata, quatenus dicto Reuerendo Patri D. Achilli Auditori, vt eandem creaturam, & suum Vicarium singulariter, & expressè in possessione omnium, & singulorum, prædictorum, & aliorum quorumcumque actuum iurisdictionalium, in quorum exercitij possessione ante tempus motæ litis huiusmodi fuisse probauerit sub censuris, & pœnis præfatis manuteneat prout iuris fuerit manutenerique mandet, & faciat, & in euentum non paritionis, seu contrauentionis contra inobedientes, & non parentes obseruatis quatuor terminis in similibus consuetis ad docendum paruiffe &c. ad declarationem incursum censurarum, & poenarum huiusmodi procedat, aggrauet, reaggrauet, interdicit, auxiliumque brachij sæcularis inuocet, ac alia faciat, quæ in præmissis, ac circa ea necessaria fuerint, seu quomodolibet opportuna committere, ac mandare dignemini, non obstant præmissis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis caterisque contrarijs quibuscumque statutis &c. pro expressis habentibus. Quæ quidem commissio in eius sine duas habebat signaturas, quarum prior talis erat: videlicet, De mandato Domini nostri Papæ: idem Auditor manuteneat, etiam sub censuris procedat, vt petitur, declarat, aggrauet etiam cum inuocatione si & prout de iure, & iustitiam faciat. Posterior verò talis, placet Domino nostro Papæ. H. Cardinalis Verallus. Quarum quidem, ac forsân aliarum commissionum vigore, lite, & causa in, & ad Rom. Cur. Coram nobis, inter dictum Reuer. in Christo Patrem, & D. D. Ioannem Gonzalez Dei gratia Episcopum Tirafonen. principalem actorem, ex vna, & venerabiles magnificos viros DD. Priorem, Capitulum, Rectores, Clericos, ac Beneficiatos, tam dicti Oppidi Calatajubij, quàm Parochialium, & aliarum Ecclesiarum, Communitatumque, & hominum Calatajubij, illiusque Aldearum, Terrarum, locorum, & Archidiaconatus huiusmodi dictæ Tirafonen. Diœc. litis confortes de, & super omnimoda, ac libera Episcopali iurisdictione, rebusque alijs in actis causæ, & causarum huiusmodi latius deductis, & illorum occasione partibus ex altera in decisis penden. consequenterque nos in causâ, & causis huiusmodi, & inter partes in præinsertis commissionibus contentas, seu verius earum legitimos Procuratores, ad varios, multiplicesque actus, tam iudiciales, quàm extraiudiciales, etiam ad articulorum, testiumque vtriusque productionem, receptionem, & examen, citrà tamen causæ conclusionem, debite processo; tandem verò nos ad prouidi viri Magistri Alphonsti de Artieda, in Romana Curia causarum, & supradicti Reu. Patris D. Episcopi Tirafonen. principalis in supradicta nobis facta, & præsentata commissione principaliter nominati, procuratoris instantiam prouidum virum Magistrum Amorem Ros de Gongora, in eadem Romana,

parte Reuer.
dissimi D. Episcopi
Tirafonen.

Curia

Curia causarum, & supradictorum venerabilium magnificorum DD. Priorum, Capituli, Rectorum, Clericorum, ac Beneficiorum; tam Oppidi Calatajubii, quam Parochialium, & aliarum Ecclesiarum; Communitatumque, & hominum Oppidi Calatajubii, illiusque Aldearum, sine Terrarum, locorum, & Archidiaconatus huiusmodi litis consortium exaduerso principalium, in eisdem præinfertis exaduerso principaliter comprehensorum procuratorem, pro vt de ipsorum hinc inde procuratorum procuratorum mandatorum apud acta causæ huiusmodi legitimis constat documentis, ad dicendum, & excipiendum, quidquid verbo, vel inscriptis contra supradictas nobis factas, & præsentatas commissiones dicere; seu excipere volebat; necnon ad videndum, & audiendum supradictum D. Tirafonen, Episcopum in possessione Diocesana iurisdictionis, in qua existit manuteneri, ac defendi mandatum, siue litteras desuper necessarias, & opportunas iuxta, ac secundum dictarum commissionum, vim, formam contententiam, & tenorem, in forma consueta decerni, ac concedi, vel dicendum causam, si quam habeat rationabilem; quare præmissa minimè fieri debeant allegandum per certum Dominum nostri Papæ Curforem citari mandauimus, ac fecimus ad certum peremptorium terminum competere, videlicet, ad diem, & horam infra scriptas, quibus adueniens comparuit in iudicio legitime coram nobis. Idem prouidus vir Magister Alphonsus de Artieda procurator, quo supra nomine procuratorio, & dicti Magistri Amatoris Ros de Gongora exaduerso procuratoris non comparentis contumaciam accusauit, ipsumque contumacem reputari, & eius contumacia, dictum Reu. D. Tirafonen, Episcopum in possessione, in qua existit omnimoda suæ Diocesana iurisdictionis manuteneri, mandatumque, siue litteras de illo manutendo in dicta possessione decerni, ac concedi per nos instantè postulauit. Nos tamen Achilles de Grassis Auditor præfatus dictum Amatorem Ros de Gongora exaduerso procuratorem non comparentem, reputauimus merito iustitia suadente contumacem, & in eius contumacia, attendentes postulationem huiusmodi fore iustam, ac rationi consonam, quodque iusta petentibus, non est denegandus assensus. Volentesque dictas nobis vltimo factas præinfertas commissiones ad effectum deducere debitum, vt tenemur; Idcirco auctoritate Apostolica nobis commissa, & qua fungimur in hac parte, eundem Reu. in Christo Patrem, & Dominum Ioannem Gonzalez Episcopum Tirafonen in possessione Diocesana iurisdictionis in qua existit, tam in Ciuitate Tirafone, quam alibi, extra fines Archidiaconatus Calatajubii iurisdictionalia exercendi, audiendi, iudicandi, carcerandi, corrigendi, & puniendi, in personas, ac causas Oppidi Calatajubii, illiusque Aldearum, Terrarum, locorum, & Archidiaconatus manuteneatis, & defendatis, manutenerique, defendi, & tueri faciatis, & mandetis, prout Nos in eadem possessione manutinemus, defendimus, ac tuemur, & defendi tueri, ac manuteneri mandauimus per præfatas has nostras litteras manutentionis desuper decernendo, & concedendo opportunas. Quæ omnia, & singula vobis omnibus supradictis intimamus, insinuamus, ac notificamus, ac ad vestram, & cuiuslibet vestrum notitiam deducimus, ac deduci volumus, per presentes, vosque, & vestrum quemlibet requirimus, & monemus, primò, secundò, tertio, & peremptorie, vobisque, & vestrum cuiuslibet in virtute sanctæ obedientiæ, & sub excommunicationis, aliisque Ecclesiasticis sententijs, censuris, & poenis quas in vos, & vestrum quemlibet, si ea quæ vobis in hac parte committimus, & mandamus, neglexeritis, seu distuleritis contumaciter, adimplere canonicam monitione præmissa ferimus in his scriptis distictè percipiendum mandamus

damus quatenus infra sex dierum spatium post presentationem, seu notificationem presentium vobis, seu alteri vestrum factam, & postquam pro parte Reu. D. Episcopi Tirasonen. vigore presentium super hoc fuerit requisitus, seu aliquis vestrum fuerit requisitus immediate sequenti quorum sex dierum, duos pro primo, duos pro secundo, & reliquos duos vobis omnibus supradictis, pro tertio peremptorio termino, ac monitione canonica assignamus: Ita tamen, quod in his exequen. vnus vestrum alterum non expectet, nec vnus pro alio, seu per alium se excuset accedentes quo fuerit accedendum, eundem D. Reu. Episcopum Tirasonen. seu pro eo Agentem, Vicarium, seu Officialem, & Procuratorem in possessione supradictae iurisdictionis, in qua existit sub eisdem censuris, & poenis, manutenentis, ac defendatis, ac manuteneri, defendi faciat, quem Nos in simili sua possessione manutenemus, ac defendimus, prout Nos manuteneri, & defendi mandamus per presentes. Absolutionem vero omnium, & singulorum, qui predictas nostras sententias, seu earum aliquam incurrerint, siue incurrerit, quoquomodo nobis, vel superiori nostro, tantummodo referuamus. In quorum omnium, & singulorum fidem, & testimonium praemissorum praesentes litteras, exinde fieri, & per Notarium publicum, nostrumque, & huiusmodi causae coram nobis scribam infra scriptum scribi, sigillique nostri fecimus appensione muniri. Datum Romae apud Sanctum Petrum, in Palatio caesari Apostolico, mane hora audientiae causarum consueta nobis in loco solito pro Tribunali sedente, sub anno Domini millesimo quingentesimo quinquagesimo primo, indictione nona, die vero decima quinta mensis Iunii, Pontificatus praebiti Sanctissimi Domini nostri Domini Iulij Papae III. anno secundo. Praesentibus ibidem discretis viris Magistris Claudio Braggij, ac Ioanne Pelletier Notariis publicis, Scribisque nostris, testibus ad praemissa vocatis, atque rogatis. Et ego Nicolaus Hallot Clericus Tulen. Dioecesis publicus Apostolica auctoritate, ac saeri Palatii Apostolici causarum, & huiusmodi causae Notarius, quia praemissis omnibus vnacum praenominatis testibus praesens interfui, eaque omnia sic vidi fieri, ac in notam sumpsi, ex quo hoc praesens publicum instrumentum mantentionis, manu aliena scriptum, exinde confeci, subscripsi, & publicauit, signoque, & nomine meis solitis, & consuetis, vnacum praenominati Domini Auditoris, sigilli appensione signavi in fidem praemissorum rogatus, & requisitus Deo hominibus seruiendum est.

Post cuius mandati de manutenendo relaxationem cum causa huiusmodi diu siluisset RR. DD. Decanus, Canonici, & Capitulum Ecclesiae Tirasonen. contra Clerum, Ciues, Incolas, & Habitatores dicti Oppidi Calatajubij, & illius Archidiaconatus Iurisdictionem ordinariam turbare praetendentes ad opportunum iuris remedium recurrere, nouamque Commissionem vsque de anno millesimo sexcentesimo quinto impetrare coacti fuerunt, quae bonae memoriae Francisco Cardinali Sacro tunc sacrae Rotae Auditori in locum dicti bonae memoriae Achillis de Grassis mediate suffecto praesentata extitit copia vnus Breuis in capite habens, tenoris subsequens, videlicet. TIRASONEN. IURISDICTIONIS. Dilecto filio nostro, & Apostolicae Sedis in Regnis Hispaniarum Nuncio. Clemens Papa Octauus. Dilecte fili, salutem, & Apostolicam benedictionem. Romanum decet Pontificem in his auctoritatem suam interponere per quae Ecclesiastica iurisdictioni cui competit referueretur, prout in Domino salubriter conspicitur expedire. Cum itaque sicut ad nos perlatum est Dioecesis Tirasonen. in duos Archidiaconatus

Brève sel. ceci
Clemens Pa
pe Octauo Hi
spaniaru Nunc
cio dire ctu pro
parte Cleri Ca.
larajubien. ob.
tentum.

inter se prorsus diuisos, & separatos alterum Tirafoneñ. & alterum Calatajubij nuncupatos diuidatur. Cumque in vnoquoque horum Archidiaconatum tam Episcopi pro tempore Tirafoneñ. quam etiam Capitulum Sede Episcopali vacante vnum Officiale, & Vicarium Generalem constituere soleant non infolidum, sed diuisum, itaut Vicarius Archidiaconatus Tirafoneñ. nullam prorsus Iurisdictionem exercere valeat in Archidiaconatu Calatajubij, & intra illius limites, sed omnimoda tam spiritualis, quam temporalis, ac tam ciuilibus, quam criminalis Iurisdictione ad solum Vicarium Archidiaconatus Calatajubij spectet priuatiue ad Vicarium Tirafoneñ. Cumque Officialis, seu Vicarius Archidiaconatus Calatajubij vnum & idem Tribunal constituat cum Episcopo, itaut a sententijs illius non ad Episcopum, sed ad Metropolitanum appelletur. A nonnullis tamen dubitetur an causam delegatam, & dispensationes matrimoniales commissas Vicario Tirafoneñ. a Sede Apostolica spectantes ad personas districtus Vicarij Calatajubij possint cognosci a dicto Vicario Calatajubij, & priuatiue ad Vicarium Tirafoneñ. & propterea nobis humiliter supplicatum fuit, vt in premissis de opportuna declaratione providere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos de premissis certam notitiam non habentes ad omne dubium tollendum ex voto Venerabilium fratrum nostrorum Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium Sacri Concilij Tridentini Interpretum tibi per presentes committimus, & mandamus, vt de premissis te diligenter informes, & si per huiusmodi informationem ea veritate niti repereris, quodque Vicarius Calatajubij in dicto districtu sit Generalis, nullamque Vicarius Tirafoneñ. in eundem districtum, eiusque personas habeat, licet exerceat Iurisdictionem, super quo tuam conscientiam oneramus auctoritate nostra declares, quod ipse Vicarius Calatajubij possit causas omnes delegatas, & dispensationes matrimoniales commissas Vicario Tirafoneñ. a Sede Apostolica, spectantes ad personas districtus Vicarij Calatajubij, & priuatiue, quoad Vicarium Tirafoneñ. cognoscere possit, sicque ab omnibus censi, & ita per quoscumque Iudices ordinarios, & delegatos etiam causarum Palatii Apostolici Auditores iudicare, & definire debere, ac irritum, & inane quidquid secus super his a quocumque quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari decernimus, non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, cæterisque contrarijs quibuscumque. Datum Tusculi sub annulo Piscatoris die tertia Octobris millesimi quingentesimi sexagesimi primi: Pontificatus nostri anno decimo.

BEATISSIME PATER. Quamvis deuota Sanctitatis Vestræ creatura, Episcopus Tirafoneñ. habeat secundum iuris communis dispositionem, eius exercitium suæ ordinariæ Iurisdictionis in tota eius Diocesi, ac in qualibet illius parte, vel per se, vel per eius Vicarios ad liberam ipsius voluntatem, prout deuoti Sanctitatis Vestræ Oratores Decanus, & Capitulum Ecclesiæ Tirafoneñ. habent eandem Iurisdictionem ordinariam, Sede Episcopali vacante, nihilominus Clerus Oppidi de Calatajubio, & illius Archidiaconatus eiusdem Tirafoneñ. Diocesis, capere pretendere Episcopos Tirafoneñ. non posse, nec debere exercere dictam Iurisdictionem ordinariam in dicto Oppido, & illius Archidiaconatu, nisi sub certis modo, & forma eadem dispositioni iuris communis diuersis, & forsitan contrarijs; Quocirca inter Episcopos Tirafoneñ. qui pro tempore fuerunt, & prædictum Clerum, & forsitan alios versa fuit lis, & causa de & super premissis, & forsitan rebus alijs in vestro sacri Palatii Rotæ Auditorio, in quo deuentum fuit ad quamplures actus, & signanter fuit Episco-

Alia Commissio
presentata bo.
mem. Sacrato
pro parte Reuerendiss. D.
Episcopi Tirafoneñ.
habens in eius Capite
presertim Breue Clementis
Papæ VIII.

po contra prædictum Clerum, & omnes alios concessum mandatum de
 eum manutendo in quasi possessione exercendi eius ordinariam Iurif-
 dictionem in dicto Oppido, & illius Archidiaconatu per se, vel alios li-
 berè, & indifferenter, & ad eius liberam voluntatem, sed Clerus prædi-
 ctus, & Vniuersitas, & homines prædicti Oppidi tacitis omnibus supra-
 dictis, & signanter tacita lite prædicta præinsertas litteras in forma Breuis
 expeditas subreptitiè, & obreptitiè à felicis recordationis Clemente Papa
 VIII. extorserunt. Cum autem Pater Sanctè contenta in prædictis lit-
 teris præinsertis pendeant à decisione causæ in Rota vertentis, & littere
 prædictæ ob non factam mentionem dictæ litis vertentis sint nulla, &
 inualida, & non debeant sortiri effectum; Ideo creatura prædicta, ac De-
 canus, & Capitulum Sanctitatis Vestræ Oratores supplicânt humiliter
 Sanctitati Vestræ, quatenus dignetur cognitionem contentorum in dictis
 præinsertis ad se auocare, ac committere, & mandare Reu. P. D. Sacro
 eiusdem Rotæ Auditori in locum illius, coram quo causa huiusmodi
 pendebat suscepto, non obstantibus præinsertis litteris causam, & causas,
 vt petitur, in Rota pendentes, ac super contentis in dictis præinsertis, &
 rebus alijs audiatur, cognoscat, terminet, atque decidat, perinde ac si præin-
 sertæ litteræ non emanassent cum potestate prædictos Aduersarios, om-
 nesque alios &c. citandi, illisque, ac Nuncio Sanctitatis Vestræ in Regnis
 Hispaniarum residenti, cui præinsertæ directè fuerunt, ac quibus, & quo-
 ties opus fuerit sub censuris Ecclesiasticis, & pecuniarijs eius arbitrio in-
 fligendis pœnis inhibendi &c. & alijs facultatibus necessarijs, & oppor-
 tunis præmissis, ac Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis stylo
 Palatii, & Curia, cæterisque contrarijs non obstantibus quibuscumque
 statum &c. tenores &c. pro plenè, & sufficienter expressis habent. De
 mandato Domini Nostri Papæ audiatur idem Auditor citet, inhibeat etiam
 sub censuris, & pœnis procedat vt petitur, & Iustitiam faciât præmissis nõ
 obstantibus, Placet C. Vigore cuius cõmissionis manu propria recol. me-
 Pauli Papæ V. signate, dictus bo: me: Frãcisus Sacratu: ad quãplures actus
 iudiciales citra tamen causæ conclusionẽ ritè, & rectè processit, & deindè
 interiecto satis notabilis tẽporis interuallo insurrexit quidam Dominicus
 Gordo dictè Collegiatè Ecclesiæ Oppidi Calatajubij Tirafonen. Diocesis
 Decanus, contra quẽ, & Canonicos eiusdem Ecclesiæ, & adherentes, Re-
 uerendissimus Episcopus, ac Decanus, Canonici, & Capitulum Ecclesiæ
 Tirafonen. agere, eorumque prætensionem euertere satagentes nouam
 commissionis copiam dictorum præinsertorum Breuis, & commissionis
 ac alterius in eius capite habent. porrexerunt, & signari obtinuerunt te-
 noris sequentis videlicet. Dilecto filio nostro, & Apostolica Sedis in
 Hispaniarum Regnis Nuncio Clemens Papa Octauus, Dilecte fili salutẽ,
 & Apostolicam benedictionem Romanum decet Pontificem in his au-
 thoritatem suam interponere, per quã Ecclesiastica Iurisdicção, cui com-
 petit reseruetur, prout in Domino salubriter conspicitur expedire. Cum
 itaque sicut ad nos perlatum est Diocesis Tirafonen. in duos Archidia-
 conatus inter se prorsus diuisos, & separatos alterum Tirafonen. & alterũ
 Calatajubij nuncupatos diuidatur, cumque in vnoquoque horum Ar-
 chidiaconatum, tam Episcopi pro tempore Tirafonen. quàm etiam Ca-
 pitulum Sede Episcopali vacante, vnum Officiale, & Vicarium Gene-
 ralem constituere soleant non infolidum, sed diuifim, itaut Vicarius Ar-
 chidiaconatus Tirafonen. nullam prorsus Iurisdictionem exercere valeat
 in Archidiaconatu Calatajubij, & intra illius limites, sed omnimoda tam
 spiritualis, quàm temporalis, ac tam ciuilibis, quàm etiam criminalis Iur-
 isdi-

Breue fel. rec.
 Clemen. Papæ
 Octauimilic
 supradicto

rursus ad solum Vicarium Archidiaconatus Calatajubij spectet priuatiuè ad Vicarium Tirafonen. Cumquè Officialis, seu Vicarius Archidiaconatus Calatajubij vnum, & idem Tribunal constitutum cum Episcopo, itaut à sententijs illius non ad Episcopum, sed ad Metropolitanum, appelletur; à nonnullis tamen dubitetur an causæ delegatæ, & disputationes matrimoniales commissæ Vicario Tirafonen. à Sede Apostolica, spectantes ad personas districtus Vicarij Calatajubij possint cognosci à prædicto Vicario Calatajubij, & priuatiuè ad Vicarium Tirafonen. & propterea nobis humiliter supplicatum fuit, vt in præmissis de opportuna declaratione prouidere de benignitate Apostolica dignaremur. Nos de prædictis certam notitiam habentes ad omne dubium tollendum ex voto Venerabilium Fratrum Nostrorum Sacræ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium Sacri Concilij Tridentini Interpretum tibi per præsentés committimus, & mandamus, vt de præmissis te diligenter informes, & si per huiusmodi informationem ea veritate niti reperiis, quodquè Vicarius Calatajubij in dicto districtu sit generalis, nullamquè Vicarius Tirafonen in eundem districtum, eiusque personas habeat, licet exerceat Iurisdictionem, super quo tuam conscientiam oneramus auctoritate nostra, declares, quod ipse Vicarius Calatajubij possit causas omnes delegatas, & dispensationes matrimoniales commissas Vicario Tirafonen. à Sede Apostolica spectantes ad personas districtus Vicarij Calatajubij, & priuatiuè quoad Vicarium Tirafonen, cognoscere possit, sicquè ab omnibus ceteri, & ita per quoscumquè Iudices ordinarios, & delegatos, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores iudicari, & definiri debere, ac irritum, & inane quicquid fecus super his à quocumque quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari decernimus non obstantibus Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrarijs quibuscumquè: Datum Tusculi sub Annulo Piscatoris die tertia Octobris millesimo sexcentesimo primo, Pontificatus Nostri Anno Decimo. **BEATISSIME PATER,** Quamuis deuota Sanctitatis Vestre creatura Episcopus Tirafonen. habeat secundum iuris communis dispositionem, eius exercitium suæ ordinariæ Iurisdictionis in tota eius Diocesi, & in quilibet illius parte, vel per se, vel per eius Vicarios ad liberam ipsius voluntatem prout deuoti Sanctitatis Vestre Oratores Decanus, & Capitulum Ecclesiæ Tirafonen. habent eandem Iurisdictionem Sede Episcopali vacante, nihilominus Clerus de Calatajubio, & illius Archidiaconatus eiusdem Tirafonen. Diocesis capit prætere Episcopos Tirafonen: non posse, nec debere exercere dictam ordinariam Iurisdictionem in dicto Oppido, & illius Archidiaconatu nisi sub certis modo, & forma eidem dispositioni iuris communis diuersis, & forsitan contrarijs. Quocirca inter Episcopos Tirafonen. qui pro tempore fuerunt, & prædictum Clerum, & forsitan alios versa fuit lis, & causa de, & super præmissis, & forsitan rebusquè alijs in Vestro Sacri Palatii Rotæ Auditorio, in quo deuentum fuit ad quamplures actus, & signanter fuit Episcopo contra prædictum Clerum, & omnes alios concessum mandatum de eum manutenendo in quatuor sessione exercendi eius ordinariam Iurisdictionem in dicto Oppido, & illius Archidiaconatu per se, vel alios liberè, & indifferentè, & ad eius liberam voluntatem, sed Clerus prædictus, ac Vniuersitas, & homines prædicti Oppidi tacitis omnibus supradictis, & signanter tacita lite prædicta præinsertas litteras in forma Breuis expeditas subreptitiè, & obreptitiè à felicitis recordationis Clemente Papa Octauo extorsērunt; cum autem Pater Sancte contenta in prædictis litteris præinsertis pendeant à deci-

Alia Commissio
 præsentata eide-
 dem bo. mem.
 Sacrato similis
 supradictæ ha-
 bens in eius
 Capite præin-
 ferum supra-
 dictum Breue.

decisione causæ in Rota vertentis, & litteræ prædictæ ob non factam mē-
 tionem dictæ litis vertentis sint nullæ, & inualidæ, & non debeant fortiri
 effectum. Ideo Creatura prædicta, ac Decanus, & Capitulum Sanctitatis
 Vestræ Oratores supplicanti humiliter Sanctitati Vestræ quatenus digne-
 tur cognitionem contentorum in dictis præinsertis ad se auocare, ac cō-
 mittere, & mandare Reuerendo Patri Domino Sacrato eiusdem Rota
 Auditori in illius locum, coram quo huiusmodi pendebat causa susce-
 pto, vt non obstantibus præinsertis litteris causam, & causas, vt petitur in
 Rota pendentes, ac super contentis in dictis præinsertis; & rebus alijs au-
 diat, cognoscat, terminet, atque decidat, proinde ac si præinsertæ litteræ
 non emanassent eum potestate prædictos Aduersarios, omnesque alios,
 &c. citandi, illisque, ac Nuncio Sanctitatis Vestre in Regnis Hispaniarum
 residenti cui præinsertæ directæ fuerunt, ac quibus, & quoties opus fue-
 rit sub censuris Ecclesiasticis, & pecuniarijs eius arbitrio infligendis pec-
 nis inhibendi, & alijs facultatibus necessarijs, & opportunis præmissis, ac
 Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis stylo Palatii, & Curie, &
 ceterisque contrarijs non obstantibus quibuscumque &c. statum &c. ten-
 ores &c. pro sufficienter expressis habent. &c. De mandato Domini no-
 stri Papæ audiat idem Auditor citet inhibeat etiam sub censuris, & penis
 procedat vt petitur, & iustitiam faciat. Placet C. BEATISSIME PA-
 TER. Exponitur humiliter Sanctitati Vestræ pro parte Deuoti illius
 Oratoris Ioannis Dominici Gordo Decani secularis, & Collegiatae Ec-
 clesie Sanctæ Mariæ Maioris nuncupatæ Oppidi Ciuitatis etiam nuncu-
 patæ Calatajubij Tirafonen. Diocesis; quod licet alias felicis recordatio-
 nis Iulius decundus, & Leo Decimus Romani Pontifices Sanctitatis Vestræ
 Prædecessores quondam Petro Villalon olim Decano dictæ Ecclesie,
 eiusque successoribus Decanatum prædictæ Ecclesie pro tempore obtin-
 entibus, vt in dicto Decanatu, illisque districtu Mitra, Anulo, & Ba-
 culo Pastoralibus, & alijs Pontificalibus Insignijs vti; ac Benedictionem
 solemnem post Missarum, Vesperarum, Matutinorum, & aliorum Di-
 uinorum Officiorum solemnia populo inibi tunc interessenti dummo-
 do Ordinarijs loci, vel aliquis Apostolicæ Sedis Legatus ibidem præ-
 sens non sit, seu si præsens fuerit ad id expressus accedat assensus, elargiri
 liberè, & licitè possent, & valerent, concesserint, & indulserint prout in
 litteris Apostolicis desuper expeditis plenius continetur, ipseque Ioan-
 nes Dominicus Orator vtj talis, & alias de iure, vsu, & consuetudine sit
 Sedi Apostolicæ immediatè subiectus, & à Iurisdictione Ordinarij, & in
 visitatione generali exemptus, ac à nemine tam super executione dictarum
 litterarum Apostolicarum, quam etiam supra dicta exceptione molestari
 deberet, nihilominus modernus Episcopus Tirafonen. dictum Orato-
 rem super executione dictarum litterarum, & exemptione à Iurisdic-
 tione Ordinarij supradictis molestare velle sese iactat, & vociferat.
 Et quia Pater Sancte prædicti Oratoris plurimum interest ab huius-
 modi molestationibus via Iuris quanto citius liberari; Ideo dignetur
 Sanctitas Vestra ad humiles prædicti Oratoris preces causam, & causas
 iactationis, & iactationum, ad indebitarum molestiarum, non tamen
 iudicialiter illatarum, necnon quam, & quas idè Orator super præmissis,
 non tamen in iudicio deductas habet, & mouet, habereque; & mouere vult;
 & intendit contra, & aduersus Dominum Episcopum Tirafonen. de, &
 super executione earundem litterarum; ac exemptione à Iurisdictione
 Ordinarij alicui ex Vestri Sacri Palatii Apostolici Causarum Auditori-
 bus, siue Locumtenentibus committere, & mandare audiendas, cogno-
 scendas,

Gomisio præ-
 scitata R. P. D.
 Ioan. Baptistæ
 Pamphilio pro
 parte D. Ioan.
 Dominici Gor-
 di Decani Col-
 legiatae Eccle-
 siæ S. Mariæ
 Maioris Cala-
 tajibij.

Commissio
presentata
bo. me. Sacra-
to pro parte
Reuerendissi-
mi D. Episco-
pi Tirafonen.
ac Capituli
eiusdem Ec-
clesiæ.

scendas, decidendas sinequē debito terminādas cum onanibus, & singulis suis incidentibus, dependentibus, emergentibus, annexis, connexis totoquē negotio principali summarie prout in beneficialibus cum. potestate citandi tam dictum Episcopum Tirafonen. cui quando, & quoties opus fuerit etiam sub censuris Ecclesiasticis, & pecuniarum pænis arbitrio suo imponendis, moderandis, & applicandis inhiben. &c. contradictores &c. seruata forma Concilij Tridentini aggrauandi, reaggrauandi, interdicens auxiliūquē bracchij sæcularis si opus fuerit inuocandi alijsque facultatibus necessarijs, & opportunis præmissis, ac Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis stylo Palatii cæterisque contrarijs non obstantibus quibuscumquē de mandato Domini nostri Papæ audiat Magister Ioannes Baptista Pamphilius citet, indibeat etiam sub censuris, & pænis procedat etiam summarie, vt petitur, & Iustitiam faciat, Placet Domino Nostro Papæ, Fabritius Cardinalis Verallus. BEATISSIME PATER, Tacuit Ioannes Dominicus Gordo Collegiatæ Ecclesiæ Oppidi Calatajubij Tirafonen Diocesis Decanus quod in Rota, & coram Domino Francisco Sacrato Archiepiscopo Damasceno Rotæ Locumtenente pendet causa antiqua inter deuotam Sanctitatis Vestræ Creaturam Episcopum, & deuotos Sanctitatis Vestræ Oratores Decanum, & Capitulum Ecclesiæ Tirafonen. ex vna, & Clerum, & personas dictæ Collegiatæ Ecclesiæ dicti Oppidi Calatajubij de, & super ordinaria Iurisdictione Creaturæ, & Oratorum in dictis Ecclesia, loco, & personis Calatajubij rebusquē alijs &c. & illorum occasione partibus ex altera à quibusdam ab hinc annis à Sanctitate Vestra secundo præinserta in Rota confirmata in qua quondam Dominus Achilles de Grassis Rotæ Auditor, & huiusmodi causæ Iudex mandatum de manutenendo de mense Iunii millesimi quingentesimi quinquagesimi primi Episcopo tunc Tirafonen. concessit quæ si narrasset vltimo præinsertam à Sanctitate Vestra non extorsisset prout fecit, ac illa non contentus post illius vigore obtentam Citationem cum solita Inhibitione adiuit Auditorem Camera, & exhibita copia asserterum litterarum Leonis Decimi, asserit Priuilegij ab eodem extorfit Monitorium sub solitis sententijs, censuris, & pænis de obseruando, & non contraueniendo dictis asseritis litteris Apostolicis dictasquē litteras citatorias, & monitoriales penes se retinuit vsquē ad diem Vigilæ Natiuitatis Domini Nostri IESV Christi proximè decursam, anni millesimi sexcentefimi decimi sexti in qua illas præsentari fecit Vicario Creaturæ in dicto Oppido residenti, & eodem die attendendo, & innouando, ac creaturam in sua Iurisdictione turbando in Vesperis in dicta Ecclesia Collegiatæ Spretis protestationibus dicti Vicarij cum Mitra, Anulo, & Baculo Pontificalibus, & cum assistentia Ioannis de Canfran Cantoris, & Canonici, ac Ioannis Granada Canonici dictæ Ecclesiæ celebravit de quibus per Procuratorem Fiscalem mensæ Episcopalis criminaliter in dicta Curia Episcopali querelati fuerunt; Cum autem, Pater Sancte, non sit dubitandum quin dicti Decanus, & Canonici sint comprehensi sub generalibus commissionibus, & mandato de manutenendo contra Clerum dicti Oppidi Calatajubij impetratis, ac decereto, & quin fuerit mera temeritas istius Ioannis Dominici Decani extorquere dicto vltimo præinsertam, & dictum Monitorium Auditoris Camera appensatè attendendo, & Creaturam in sua ordinaria Iurisdictione turbando proinde supplicat Sanctitati Vestræ Creatura prædicta, quatenus ipsa dignetur causam, & causas de quibus in vltima præinserta, & coram Auditore Camera quomodolibet introductas ad se auocare,

illam.

illamque, & illas, ac attentatorum, & innovatorum quorumcumque, ac quam, & quas Episcopus Creatura, & Decanus, & Capitulum Ecclesie Tirafonen. Oratores habent, & mouent, habereque, & mouere volunt, & intendunt contra dictos Decanum, Canonicos, & Capitulum dictae Collegiatae Ecclesiae, ac totum Clerum dicti Oppidi Calatajubij, omnemque alios &c. de, & super ordinaria Iurisdictione in dictis locis, & personis, & suae Diocesis illiusque libero exercitio rebusque alijs &c. & illorum occasione eidem Domino Sacrato Archiepiscopo, & Locumtenenti summarie prout in beneficialibus cum omnibus, & singulis illarum, incidentibus, dependentibus, emergentibus, annexis, & connexis, audiendas, cognoscendas, decidendas; sineque debito terminandas, committere, & mandare cum potestate quos ubi quando, & quoties opus fuerit in Romana Curia, & extra eam citandi, ac sub censuris, & alijs penis inhibendi alijsque suis facultatibus Rotalibus praemissis, ac Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis stylo Palatii ceterisque contrariis non obstantibus quibuscumque statum &c. pro sufficienter expressis habent. &c. De mandato Domini Nostri Papae audiatur idem Archiepiscopus citet, inhibeat etiam sub censuris procedat etiam summarie prout petitur, & Iustitiam faciat. Placet Domino Nostro Papae M. Cardinalis Barberinus.

POST cuius commissionis praesentationem orta super praesertim mandati de manutenendo executione controuersia, ad illam dirimen. dictus, bonae memoriae Franciscus Sacratas, Dubium particulare, an praedicti mandati Executioni, vel reiteratae concessioni locus esset in Sacro Rotae Auditorio acriter supposuit certamini ex quo sub inserta resultauit decisio, videlicet.

R. P. D. S A C R A T O.

Tirafonen Jurisdictionis,

Veneris 28. Junij 1619.

D Vbitauit, an mandatum alijs relaxatum per bon. mem. Achillem de Graffis ad fauorem D. Episcopi Tirafonen. contra Decanum, & Collegiatam de Calatajubio super manutenetione eiusdem Episcopi in quasi possessione exercendi Iurisdictionem in personas, & locum Archidiaconatus esset executioni demandan. vel quatenus opus esset denuo relaxari: & quoad executionem mandati Domini habuerunt difficultatem, quia iam sunt elapsi sexaginta anni, quod illud mandatum relaxatum fuit, & non docetur Episcopos pro tempore dicto mandato fuisse vsos faciendo, aliquem actum illius vigore; vnde intrat conclusio, quod contra executionem praescribatur spatio triginta annorum, ne dum sexaginta annorum, Achill. decis. 5. de praescript. Rota in Compostellana Cardinalatus 17. Nouembris 1586. coram Bubalo.

Dixerunt tamen mandatum esse denuo concedendum eidem Episcopo, quia non fuit hucusque controuersum Archidiaconatum de Calatajubio esse in Diocesi Tirafonen. & hoc idem fuit enunciatum in pluribus commissionibus; & alijs scripturis in hac causa productis, & quoad hoc fundata est intentio ipsius Episcopi in eo quod esset certum ipsum per suos Vicarios semper exercuisse suam Iurisdictionem Episcopalem in dicto loco, quae Iurisdictione donec aliud probetur praesumitur exercitata iure Ordinario; & prout alij Episcopi solent exercere in suis Diocesisibus, non autem iure extraordinario, & propter aequae principalem unionem dicti Archidiaconatus cum Episcopatu Tirafonen. quia ius extraordinarium non praesumitur, qua ratione videmus, quod actus in dubio praesumuntur.

Decisio bon.
mem. Sacrato.

munus facti iure plene possessionis potius, quam iure seruitutis, ex trad- per *Bart. quest. 5. incip. adunanti. 1. num. 2.* & per *Alex. cons. 136. nu. 2. lib. 1.* & vnio cum sit quid facti non præsumitur nisi probetur in specie, *Alex. cons. 70. in princ. vol. 3.* quem sequitur *Dec. cons. 233. col. 2. num. 2. vers. in vnione sequitur.* *Rip. respons. 1. num. 8. de leg. &* multo minus hac extraordinaria forma quod scilicet Archidiaconatus æquè principaliter vniatur Episcopatum, hoc non nisi de duabus Cathedralibus, quod scilicet æquè principaliter vniantur fieri consueuerit.

His stantibus, quod scilicet Archidiaconatus de Calatajudio sit in Diocesi Tirafonen. fuit dictum, quod dicto Episcopo est danda manutentio in quasi possessione exercendi suam Iurisdictionem sicut exercet in omni alia parte suæ Diocesis cum in hoc habeat assistentiam iuris communis, quæ sola sufficit pro manutentione in quasi possessione Iurisdictionis, *cap. cum persona de priuileg. in 6. Seraph. decis. 1104. & Mantis. decis. 332. num. 2. & 11. in fin. &* fuit etiam decisum in hac eadē causa *coram Achille de Grass. ut in decis. extensa per Caputaquen. decis. 306. par. 1. inter impressas,* sed vterius adest actualis quasi possessio exercendi Iurisdictionem mediante persona Vicarij tenti per Episcopum in loco Calatajubij, qui Vicarius non sibi possedit, sed Episcopo, iuxta not. in *cap. cum venissent, de restit. spol. & in l. galiteum, ff. de acquiren. possess. & in l. 1. per procuratorem, ff. eod. & Oldrad. consil. 199. num. 3. vers. sed his non obstantibus.*

Non obstat, quod non detur manutentio quando iuris assistentia redditur dubia per *Seraph. decis. 1328. par. 2. & in Montis Regalis Iurisdictionis 4. Nouembris 1607. coram Penia, & in Constantinien. Iurisdictionis 16. Nouembris 1607. coram Reuerendissimo Attrebaten. &* in alijs, in hoc autem casu reddatur dubia iuris assistentia, quia ex testibus examinatis coram dicto D. de Grassis apparet hunc Archidiaconatum antiquo tempore fuisse separatum ab Episcopatu Tirafonen. & postea fuisse æquè principaliter vnitum cum Episcopatu, cum hoc, quod Episcopi pro tempore in loco Calatajubij haberent Vicarium Generalem, qui cognosceret de causis, & à quo dabatur appellatio ad Metropolitanum fuit responsum dupliciter. Primò testes non benè probare prætensam vnionem, quia primus deponit de simplici auditu à nonnullis personis, cæteri nihil deponunt de vnione, & etiam cum super huiusmodi vnionibus soleant confici scripturæ videbatur Dominis, quod illæ deberent exhiberi, & non agi cum solis testibus, iuxta notat. per *glos. in cap. 1. in verb. in scriptis, de censib. in 6. in l. census, ff. de probat. Felin. in cap. 1. num. 4. de appellat. Rota decis. 11. num. 6. de offic. delegat. in nou. vers. sed etiam, cum traditis in causa Meten. administrationis Episcopatus 10. Maij proximè præteriti coram me.*

Secundò fuit dictum, quod in proposito casu Episcopus non nititur sola iuris assistentia, sed etiam actuali possessione acquisita in iurisdictione, quàm exercuit ipsius Vicarius, vt supra dictum est, ideoquè non applicentur iura loquentia de eo, qui nititur sola iuris assistentia.

Non obstat, quod iidem Testes dicant, quòd Episcopus non consueuerit auocare ad se causas Archidiaconatus de Calatajudio, & quod ab illius Vicario appelletur ad Metropolitanum, quia quoad non auocationem fuit responsum, quod cum esset in facultate Episcopi auocare, & non auocare pro non auocatione non fuit apprehensus aliquis status contra Episcopum, quia aduersus facultates non præscribitur, & multo minus in iurisdictionalibus contra Superiorem, *Bart. in l. 1. §. vnus interdicti, num. 3. ff. unde possid. Caputaquen. d. decis. 306. num. 4. cum seq. par. 1.* Quantum ad appellationem fuit dictum, quod regulariter non datur appellatio à Vica-

rio ad Episcopum, cum Vicarius faciat nomine ipsius Episcopi, & faciat vnum Tribunal cum illo, *cap. non putamus, de consuet. Rota decis. 2. num. 22. & 23. in fin. par. 2. diuers.* Ideo nil mirum si fuit appellatum ad Metropolitanum.

Et ita vtraque parte informante &c.

HAc decisione edita dictoque Francisco Sacrato ad Cardinalatus fastigium assumpto, in eius locum ex speciali rescripto bonæ memoriæ Franciscus Vbaldus subrogatus extitit coram quo parum, vel nihil actò, dicto Sacrato præfatus Illustrissimus Dominus Rojas mediâ successit, & quia nec minus coram eo aliqua huius causæ discussio contigit ipso ad Archiepiscopatum Tarraconen. eucto Reuerendissimus D. Episcopus, & Capitulum Ecclesiæ Tirasonen. cognoscentes Decanum dictæ Collegiatæ Ecclesiæ Oppidi Calatajibij, & alios liti consortes prædictæ resolutioni Rotali nolite acquiescere; Imò Iurisdictionem ordinariam vellet violare ad liti huiusmodi ceruicem amputandam R. P. D. Leonem Verospium nunc Coauditorem nostrum in locum dicti Illustrissimi, & Reuerendissimi D. Francisci Rojas Archiepiscopi Tarraconen. subrogari obtinuerunt in vim specialis commissionis cuius tenor hic subnectitur.

BEATISSIME PATÈR, Fuit vsque de anno millesimo quingentesimo quinquagesimo introducta lis, & controuersia in sacro Rotæ Auditorio coram bonæ memoriæ Acchillè de Grassis inter Episcopum, & Capitulum Ecclesiæ Tirasonen. ex vnâ, ac Decanum Collegiatæ Ecclesiæ Beatæ Mariæ Oppidi Ciuitatis nuncupati Calatajibij super omni moda Iurisdictione dicto Episcopo, & Sède vacante dicto Capitulo tam quoad omnes Ecclesias, quam quoad personas dictæ Diocesis, ac super vsu Mitræ, Annulij & Baculi Pontificalium, etiam priuatiue quoad dictum Decanum competente, rebusque alijs &c. partibus ex altera, in qua tunc ad diuersos actus iudiciales citrà tamen conclusionem processum extitit illamque tandem de anno millesimo sexcentesimo vigesimo bonæ memoriæ Franciscus Cardinalis Sacratas tamquam vnus ex Sac. Rotæ Auditoribus Locum tenens vt in locum bonæ memoriæ Acchillis mediâ successit reassumpsit, & ad nonnullos actus iudiciales etiam vigore nouæ commissionis, ei præsentatæ processit, cuius locum ob assumptionem ad Cardinalatus fastigium bonæ memoriæ Franciscus Vbaldus de anno millesimo sexcentesimo vigesimo primò vt subrogatus occupauit. Verùm quia lis huiusmodi indecisa remansit, & remanet dignetur propterea Sanctitas Vestra ad moderni Episcopi Tirasonen. illiusque Capituli deuotum Sanctitatis Vestre Oratorum humiliter supplicantium instantiam aliquem alium, ex Vestri Sacri Palatii Apostolici Causarum Auditoribus in locum R. P. D. Rojas, qui alias in locum dictæ bonæ memoriæ Francisci Sacrati mediâ successit extitit, & qui nunc est Archiepiscopus Tarraconen. subrogare in causa, & causis huiusmodi in statu, & terminis in quibus reperiuntur, cum omnibus facultatibus in commissionibus in actis præsentatis, & contentis, & signanter cum facultate citandi dictum Decanum aduersarium, omnesque alios, qui cum eo Iurisdictionem ordinariam violare aui fuerunt illisq; & quibus, ac quoties, & quando opus fuerit etiam sub censuris, & poenis inhibendi, cæteraque faciendi, dicendi, gerendi, exercendi, & exequendi in præmissis, & circa ea quomodolibet necessaria, & opportuna præmissis, ac constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrarijs non obstantibus quibuscumque statim &c. pro plenè &c. haberi. &c. sic mandato Domini Nostri Papæ Magister Leo subrogatus procedat, vt

Commissio
pro Reuerendiss. Episcopo
& Capitulo
Tirasonen.
præsentata R.
P. D. Verospio

petitur, & iustitiam faciat. Placet D.N. Papæ Iulius Card. Sacchetti, Qua Commissione dicto R. P. D. Verospio sicut supra præsentata, citatoneque cum inhibitione contra dictum Decanum Collegiatæ Ecclesiæ Calataiubij exaduerso principalem, omnesque alios sua communiter, vel diuifim interesse putantes extrâ Romanam Curiam, & ad partes decreta, & cõcessa, illaque in iisdem partibus executæ, & in actis causæ huiusmodi reproducta, nonnullisque iuribus merita illius concernentibus in iisdem actis exhibitis, & debito iuris ordine seruato admissis cū pro parte dictorum Reuerendissimi Episcopi, & Capituli Tirafoneñ pro manutentione in possessione exercendi Iurisdictionem ordinariam instaretur ad hunc cursum diuertendum dicti Decanus, & Canonici Oppidi Calataiubij exaduerso principales nonnullos coram eodem R. P. D. Verospio exhibuerunt Articulos ad illosque, & contenta in eis probandum se admitti insteterunt; Verum cum pro parte dictorum Reuerendissimi D. Episcopi, & Capituli Tirafoneñ principalium opponeretur de dictorum Articulorum irrelevantia hæc oppositio prædicto R. P. D. Verospio ansam præbuit dubium particulare in dicto Sacræ Rotæ Auditorio proponendi an remissoria ad effectum dictos articulos probandi veniret concedenda; Quo per Dominos Coauditores suos maturè discusso partem affirmatiuam (cum retardatione tamen, vel sine, arbitrio Rotæ) amplexi fuerunt, & iuxta prædictam resolutionem huiusmodi Remissoria de mense Iunii anni 1659. proximè præteriti, cum termino sex mensium ad dictos articulos, & contenta in eis probandum decreta relaxata, & expedita extitit, quo termino elapso alium nouum terminum duorum tamen mensium ad dictam Remissoriam exequutioni demandandam statuit, & præfixit, sed cum etiam elapso dicto termino non doceretur de aliqua dictæ Remissoriæ exequutione Reuerendissimus Episcopus, & Capitulum Ecclesiæ Tirafoneñ principales huiusmodi tædio affecti articulum manutentionis, seu illius resolutionem; Vtremus non esse protrahendam allegarunt. Vnde ad illis morem gerendum Dubium super eo in Sacro Rotæ Auditorio partibus hinc inde in voce, & in scripturis informantibus proposuit, & per Dominos Coauditores suos maturè, diligenterque ventilato concorditer prædictam manutentionem esse concedendam censuerunt, vt ex decisione per eundem R. P. D. Verospium extensa, & in lucem ædita constare dignoscitur, videlicet;

R. P. D. V E R O S P I O.

Tirafoneñ Iurisdictionis.

Die Luna 18. Iunii 1660.

Deciso R. P.
D. Leonis Verospij.

Super exercitio Ordinariæ Iurisdictionis in loca, ac personas Archidiaconiatus Oppidi Calataiubij suppositas, Reuerendissimus olim Tirafoneñ Episcopus manutentionem de anno 1551. à bome; Achill. de Grass, huius sacri Tribunalis tunc temporis Auditore receperat, eaque postmodum coram bon: mem: Cardinali Sacrato sub die 28. Iunii 1619. iterum decreta fuit, hac verò lite in vim specialis Commissionis mihi directè denuò excitata Domini demandarunt, vt Remissoria ad Capitulum Calataiubij instantiam ad partes expedita non obstante, super manutentionis articulo dubium instituerem, quod in Episcopi fauorem fuit hodie resolutum.

Dum enim situs Oppidi Calataiubij cæteris vnâ cum locis Archidiaconatus infra limites Diocesis Tirafoneñsis consistere conuincitur, Ordinaria proinde Iurdictio Episcopo in iisdem locis ex Iuris dispositione defertur, ad Text. in cap. cum Episcopus 7. de offic. Ord. lib. 6. cap. cum persona, 7. in fine

fine, de privileg. eodem lib. 6. Marefcott. variis. refolut. lib. 2. cap. 1. §. nu. 1. Gratian. difceptat. forens. cap. 65. §. num. 8. & 9. Rota decif. 713. num. 1. part. 4. diuers. & decif. 501. num. 1. part. 2. recent. & in Salisburgen. Iurifdictionis 1. Julij 1643. in §. predi. fituatiōe coram Reuerēdiſſimo Tarraconenſi, & 16 Junij 1643. in §. 8. quidem, coram me, cum alijs relatis iuribus in Toletana Iurifdictionis 5. Maij anni prateriti in §. Iuſtificata ex his, coram R. P. D. meo Beuilacqua, itaut ei quocūq; debeat manutentio ex eadem Iuris aſſiſtentiā decerni, iuxta Text. in add. cap. cum perſona, in fin. de privileg. lib. 6. Rotā collect. decif. collectan. 2287. Rota decif. 396. nu. 1. part. 1. recent. coram Mantie. decif. 322. num. 1. & 2. & coram Vrgellen. decif. 226. num. 1. & in Rarchinonen. Iurifdictionis 1. Julij 1644. in §. Non obſtat, verſ. propter quam aſſiſtentiā, coram bon. mem. Richio, & in Beneventana Iurifdictionis 13. Maij 1652. in §. Unde cum ex predi. coram R. P. D. meo Zarate confirmatā 31. Ianuarij 1656. in §. Sed his, coram Reuerēdiſſimo D. Decano Decano. Actuali ipſius Epifcopi poſſeſſione de tempore mota, litis poſitiſſimē perſecta. Inſucceſſoribus in Epifcopatu ſuſtigitur perapta, vt aduertit Guidopap. decif. 629. num. 4. Rota coram Seraph. decif. 1417. num. 2. ad finem & decif. 501. num. 2. part. 2. recent.

Nec vrgere viſa fuit excitata iterum vniō. Archidiaconatus cum Epifcopatu, quia ſub ea lege ſubſecuta contenditur; vt Epifcopus in locis vniōis Iurifdictionem, vel per ſemetipſum intrā Archidiaconatus limites reſidentem, vel electione Vicarij Generalis mediante teneretur exercere. Præterquam enim vniō hæc, atque cōuentio quocūq; probationum genere deſtituitur; Ea poterit in petitorio dumtaxat iudicio examinari, non autem Ordinariam Iurifdictionem Epifcopi euertere ex teſtibus præſerti in ab anno 1550. examinatis comprobatis, deponentibus nimirum Vicarium dumtaxat Foraneum, non autem Generalem in Oppido Calatajubij fuiſſe cōſtitutum, necnon in Ciuitate Tirafona Synodum cū Clericorum eiufdemmet Oppidi interuentu extiſſe peractū; Quinimō contentioſam Iurifdictionem ab Epifcopo Tirafona residente tam contrā Decanum, quam contrā Canonicos, & Clericos Archidiaconatus diuerſis vicibus exercitam quoque concludunt. Ex his namque actibus Ordinariæ Iurifdictionis poſſeſſio de tempore litis mota deſumitur, ad cuius ſtatū manutentio regulariter decerni conſuevit, iuxta Text. in §. Retinenda, ibiquē DD. communiter inſtituit de interd. Rota coram Gregor. decif. 569. num. 3. coram Burat. decif. 504. num. 11. cum alijs deductis in Ariminen. prædy 14. Junij 1658. in §. Ratio reſolutionis, coram meo

Nec poterit obſe Vicarij Generalis in eodem Oppido aliquoties ſubſecuta retentio; Vel quia ex hac electione à iura Epifcopi facultate pendente, qui ad electionem Vicarij, nullatenus aſtringitur, iuxta decif. Put. 45. num. 1. lib. 2. Mohed. decif. 4. num. 1. de offic. Vicarij, & in Valen. Præminentiarum 5. Maij prateriti in §. & viſum eſt, cum ſeq. coram R. P. D. meo Tala, & late probat Gratian. difceptat. forens. 655. nu. 47. Nulla quaſi poſſeſſio Communitatis, ſeu Capiulo Calatajubij aduerſus Epifcopū delata cenſetur, iuxta decisionem Rota editam in hac cauſa coram Achill. ac impreſſam inter decisiones Veralli decif. 306. part. 1. & coram Cavaler. decif. 418. num. 9. & 10. Gratian. decif. March. 112. nu. 6. & 7. cum ſeq. Barboſ. de offic. & poteſtat. Epifcop. part. 3. allegat. 54. num. 125. Vel quia deputatio Vicarij ab Epifcopo lite iam excitata proceſſit cuius propterea ſpontanea ſuper poſſeſſione cōfeſſio Eccleſiæ, ſeu ſucceſſoribus in Epifcopatu præiudiciū aliquod inferre nequirit, ad Text. in cap. Veniens, num. 8. de tranſact. cap. Præſertim; de Teſtib. lib. 6. notat Abb. in cap. Ex multiplici, 3. num. 2. de decim. Rota coram Verall. decif. 128.

rum. 4. part. 2. & in Beneuentana Iurisdictionis 27. Ianuarij 1653. in §. Ceteri verò
actus, prope finem, coram R. P. D. meo Zarate.

Remissoria denique super immemorabili quasi possessione generalem Vi-
carium obtinendi inuito licet Episcopo Capitulo Calatajubij sancita,
prosecutionem iudicij in causa manutionis retardare non valet, cum
immemorabilis ipsa neque posset suffragari, donec tribus conformibus
sententijs eadem approbata foret, vt dixit Rata decis. 717. num. 1. vers. Non
obstat, part. 4. diuers. & decis. 600. num. 6. & 7. part. 4. tom. 3. recent. & in Add.
Beneuentana Iurisdictionis 27. Ianuarij 1653. in §. Præterea, coram R. P. D. meo
Zarate.

Et ita vtraque parte informante, &c.

EX qua decisione alijsque præcedentibus, vt optatus tandem eliceretur
effectus ad Sedis Episcopalis, ac Reuerendorum DD. Decani, Canoni-
corum, & Capituli Ecclesiæ Tirafoneñ principalium, siue eorum Pro-
curatoris instantiam Don Ludouicum Gomez Borges dictorum Deca-
ni, Canonikorum, & Capituli eiusdem Collegiatæ Oppidi Calatajubij,
necnon etiam Incolarum d. Oppidi, eiusque Archidiaconatus, & distri-
ctus, aliorumque litis consortum exaduerso principalium Procuratorem
ad videndum dictos Instantes manuteneri in possessione, vel quasi exer-
cendi omnimodam ordinariam Iurisdictionem per se, vel suos Vicarios,
etiam Foraneos, ac ipsos exaduerso principales, vbique, seu in quacum-
que parte, siue loco dictæ Diocesis Tirafoneñ, iuxta formam, & tenorẽ
præinsertarum decisionum, & mandatum de manutendo desuper
necessarium, & opportunum decerni, & relaxari per vnum ex prælibatis
Sanctiss. Dñi Nostri Papæ Curforibus citari mandauit ad diem, & horam
infra scriptas, illisque aduenientibus comparere coram prædicto
R. P. D. Verospio D. Ioãne Michaelæ Estonces Portionario dictæ Ecclesiæ
Tirafoneñ, ac Sedis Episcopalis eiusdem Ecclesiæ Tirafoneñ, ac DD. De-
cani, Canonikorum, & Capituli principalium Procuratore, & alijs omni
meliori modo, & nomine in dicti exaduerso Procuratoris citati non
comparentis contumaciam dictos principales suos, & sub nomine dictæ
Ecclesiæ Reuerendissimum Episcopum Tirafoneñ, tam forsã præsen-
tem, quam futurum in reali, actuali, & corporali possessione, vel quasi
exercendi omnimodam ordinariam iurisdictionem per se, vel Vicarios
suos, etiam Foraneos, in Incolas dicti Oppidi, ac alios litis consortes
exaduerso principales vbique, & in quacumque parte dictæ Tirafoneñ
Diocesis, actualisque omnes iurisdictionales in præinserto mandato de man-
nutendo expressos, & quos assistentia iuris permittit, & complectitur
faciendi manuteneri mandari, mandatumque de manutendo desuper
necessarium, & opportunum decerni, concedi, & relaxari instanter postu-
lante. Ex tunc Leo Verospius Auditor, & Index Commissarius subro-
gatus dicto exaduerso Procuratore citato non comparente, pro contu-
mace reputato, in eius contumaciã attendens postulationem huiusmodi
forẽ iustam, & rationi consentaneam, quodque per parum prodeisset,
resolutiones fauorabiles reportare, nisi scopus ad quem tenditur attingerent.
Idcirco auctoritate Apostolica eidem commissa, de Dominorum
Coauditorum (cum quibus super præmissis maturum antecessit
colloquium) voto, & assensu præpetitum mandatum de manutendo
decernendum, concedendum, & relaxandum duxit, prout decreuit, con-
cessit, & relaxauit, prout in suis Inde expeditis litteris, ad quas relatio-
nem haberi volumus, plenius continetur, & habetur.

Ab isto autem manutentionis decreto pro parte dictorum R.R. Dominorū Decani, Canonicorum, & Capituli Ecclesiæ Collegiatae Beatae Mariæ Oppidi Civitatis nuncupati Calatajubij, & litis consorti exadverso principalium ad Sanctissimum, Sanctamque Sedem Apostolicam prouocato, & appellato, idem Sanctissimus causam appellationis huiusmodi in Rota committens, quamdam aliam commissionem, siue supplicationem papirij cedulam Reuerendo Patri Domino Flaminio Taia Coauditori nostro per vnum ex suis Cursoribus presentari mandauit sub infra scripto tenore, videlicet. **BEATISSIME PATER** In Diocesi Tirasonenſi extant duo Archidiaconatus æquè principaliter vni, Tirasonen. videlicet, & de Calatajubio nuncupati, in quorum vltimo licet Episcopus Tirasonenſis à tempore Immemorabili Iurisdictionem contentiosam exercuerit, vel personaliter residendo in Oppido de Calatajubio, vel mediante Vicario generali in dicto Oppido retento, nihilominus superrimè Reuerendus Pater Dominus Verospius non minus nullitèr, quam iniuste relaxauit mandatum de manutenedo in possessione exercendi omnimodam iurisdictionem etiã mediante Vicario Foraneo, vel sine illo, etiã extra Archidiaconatum prædictum resideat, in fauorem dicti Episcopi, seu mensæ Episcopalis, aliorumque litis consortum aduersariorum. **Di**gnetur igitur Sanctitas Vestra causam, & causas appellationis, & appellationum, nullitatis, & nullitatum ex tribus &c. notoriãque iniustitiã, ac iniquitatis infra legitima tempora interpositæ, & interpositarum pro parte deuotorum S.V. Oratorum Regiminis, Incolarum, necnon Cleri eiusdem Oppidi de Calatajubio, aliorumque litis consortum à prædicto mandato de manutenedo, alijsque grauaminibus, necnon restitutionis in integrum prout, de iure aduersus quamcumque prætensam rem iudicatam non tamèn ex tribus conformibus resultat. attentatorum, & inuouatorum quorumcumque vnã cum omnibus, & singulis suis incidentibus, dependentibus, emergentibus, annexis, connexis, totoque negotio principali, ac quam, & quas alicui Sacræ Rotæ Auditoribus attentato quod agitur de perpetuo præiudicio audiendas, cognoscendas, decidendas, sineque debito terminandas committere, & mandare cum potestate citandi, & inhibendi dictos aduersarios, & eorum quemlibet, omnesque alios, quos, quibus, & quoties, vbi, & quando opus fuerit, & videbitur etiã sub censuris ecclesiasticis, & alijs eius arbitrio prænis &c. contradictores &c. cæteraque omnia, & singula faciendi, gerendi, exercendi, & exequendi in præmissis, & circa ea necessaria, & opportuna præmissis, necnon Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, stylo Palatii, & Curia, cæterisque contrarijs non obstantibus quibuscumque, statum &c. tenores &c. pro plenè &c. de mandato Domini Nostri Papæ audiat Manifer Flaminus sine præiudicio mandati de manutenedo citet, inhibeat etiã sub censuris, procedat, vt petitur, & iustitiam faciat. **Placet** Domino Nostro Papæ sine præiudicio mandati de manutenedo Julius Cardinalis Sacchetti. Cuius quidem commissionis vigore idem Reuerendus Pater Dominus Taia Coauditor noster ad nonnullos actus, & terminos iudiciales inter partes præfatas, seu verius earum legitimos procuratores in causa, & causis huiusmodi ritè processit; sed cupientes Episcopus, & Capitulum Tirasonen. nedum in possessorio, verum etiã in petitorio causam definiri Dubium, An contaret de bono iure Reuerendissimi Domini Episcopi super exercitio omnimodæ Iurisdictionis, de qua agitur, in plena Rota proposuit, quo per Dominos Coauditores suos

Cõmissio Cause appellationis à R. P. D. Verospio pro parte Incolarum, Regiminis, & Cleri de Calatajubio, & litis consortu interposita,

suos mature discussio, & affirmatiue resolutio suam desuper decisionem extendit tenoris sequen. videlicet.

R. P. D. T. A. I. A. E.

Decis. R. P. D.
Tair. resolutio
nis facta ad
fauorē Reue-
rendis, Episc.
ac DD. Cano-
nicorū, & Ca-
pituli Ecclesie
Tirafonen.

Tirafonen. Iurisdictionis. Veneris 11. Martij 1661.

Postquam millesimo quingentesimo quinquagesimo primo coram Achille de Grassis resolutum fuit Episcopo Tirafonen. concedendam esse manutentionem in quasi possessione exercendi omnimodam Iurisdictionem vbique in omnes subditos suae Diocesis, vt penes *Verallum* *decisione tricentesima sexta, parte prima*, & die quinta Iunij eiusdem anni expeditum est mandatum de manutentione, reassumpta causa super eadem manutentione, vigesima octaua Iunij millesimo sexcentesimo decimo nono coram Sacro denuo esse concedendam Rota decreuit; Deinde verò decima octaua Iunij millesimo sexcentesimo sexagesimo coram R. P. D. meo Verospio iterum proposito dubio super ipsa manutentione ad fauorem Episcopi fuit resolutum, ac successiue expeditum mandatum de manutentione, non obstantibus Remissorij sapse concessis Decano Calatajubij; aliisque litis consortibus, vnde ab ipsodem addita Signatura Iustitia mihi cum clausula sine prauidicio rescripsit.

Cupientes autem Episcopus, & Capitulum Tirafonen. nedum in possessorio, verum etiam in petitorio causam definiri; fuit propositum dubium; An constet de bono Iure Reuerendissimi Episcopi super exercitio omnimodae Iurisdictionis ordinariae vbique, & in quacumque parte suae Diocesis in illos Oppidi, ac Communitatis, necnon etiam Archidiaconatus Calatajubij, hodie pro informante resolutum.

Siquidem non fuit dubitatum, Archidiaconatum, eiusque districtum esse intra fines Diocesis Tirafonen. & nihilominus verificatum ex pluribus commissiōibus, mandatis, aliisque Iuribus Decani Calatajubij, aliorumque litis consortum, prout decisum iam fuit in *d. deci. coram Sacro. Dixerunt*.

Quibus certe positus in facto praedictum Archidiaconatum, eiusque districtum esse situm in Diocesi Tirafonen. planè de Iure Rota Episcopale Ius in omnibus eidem Episcopo Tirafonen. adiudicauit in eodem Archidiaconatu, eiusque districtu, vt inquit ad litteram Summus Pontifex S. Quia verò, *capitulo septimo de except. cum alijs in dictis decisionibus ad satietatem, & praecipue coram R. P. D. Verospio, S. dum enim situs Oppidi Calatajubij.*

Nec obstat praetensa, & sapse articulata vniō Archidiaconatus cum Episcopatu Tirafonen. cum conditione, quod Episcopus in locis vnitus Iurisdictionem, vel per seipsum, vel Vicarium generalem teneretur exercere, quia nunquam fuit probata, vt inter eandem met partes fuit decisum dicta die vigesima octaua Iunij 1619. coram Sacro, S. non obstat, & coram R. P. D. meo Verospio dicta decis. S. neque urgere.

Minus obstant Vicarij generalis deputatio in Archidiaconatu Calatajubij aliquoties subsecuta, & appellationes ad Metropolitanum Caesaraugustanum factae, quia ex illa deputatione Vicarij vti actu merae facultatis nullum Ius, nec possessio fuit Decano Calatajubij, eiusque litis consortibus acquisitum; & regulariter à Vicario non datur appellatio ad Episcopum, cum Vicarius nomine Episcopi constituat vnum, & idem Tribunal, quae omnia resoluta fuerunt penes *Verallum dicta decis. tricentesima sexta, num. tertio coram Sacro, S. ultimo, & coram Reuerendo Patre Domino Verospio, S. Nec poterit obesse.*

Nec placuit Dominis annuere petite dilationi ad probandum etiam ex causa

sa mortis Episcopi Tirafonen. quia vt responsum est, cum sit excitata, pratenfio, & inchoata causa olim à seculo coràm Achille de Grassis anno 1550. & modernus Episcopus iam resideat super septem menses, quo tempore nihil actum apparet, creditum quoque est nihil agendum.

Et ita &c.

Qua decisione extensa cum pro parte Reuerendiss. D. Episcopi, ac Reuerendorum Dominorum Canoniorum, & Capituli Ecclesie Tirafonen. principalium pro expeditione causa instaretur, idem Reu. P. D. Taia visis videndis, seruatisque de iure seruandis, ac cognitis ad plenum ipsius causa meritis de dictorum Dominorum Coauditorem voto, & assensu suam in scriptis tulit, & promulgauit sententiam diffinitiuam infrascripti tenoris, videlicet. **CHRISTI NOMINE INVOCATO.** Pro Tribunali sedentes, & solum Deum præ oculis habentes; Per hanc nostram diffinitiuam sententiam, quam de DD. Coauditorem nostrorum, consilio, voto pariter, & assensu ferimus in his scriptis in causa, & causis, qua coràm bo. me. Achille de Grassis Sacre Rotæ Auditore iam vsque de anno 1550. & successiue coram diuersis alijs eiusdem Sacre Rotæ Auditoribus in huiusmodi causa subrogatis, & vltimo loco coram Nobis in vim specialis commissionis in gradu appellationis à mandato de manu tenebdo per Reu. D. Verospium Coauditorem nostrum ad fauorem Reuerendiss. D. Episcopi Tirafonenfis concessio, & relaxato inter dictum Episcopum, necnon Capitulum, & Canonicos Ecclesie Tirafonen. qui dicto Episcopo Sede Episcopali vacante, in eius ordinaria iurisdictione de iure succedunt Acores ex vna, & Decanum, Capitulum, & Canonicos Ecclesie Collegiate Beatæ Mariæ Ciuitatis Calatajubij Tirafonen. diocesis, necnon etiam Consilium, ac Vniuersitatem eiusdem Ciuitatis, illiusque Communitatis hominum, Pagorum, ac Territorij iuratos, officiales regios, Parochialium Ecclesiarum Procuratores, Consiliarios, Cives, Incolas, ac habitatores præfate Ciuitatis Calatajubij reos conuentos de, & super omnimoda Iurisdictione ordinaria, quam intra suam Diocesim, vbique, & in quacumque illius parte dictus D. Episcopus liberè exercere prætendit, vt Sede Episcopali vacante præfati Capitulum, & Canonici Ecclesie Tirafonenfis, rebusque alijs in actis causa, & causarum huiusmodi latiùs deductis partibus ex altera: Dicimus, pronunciamus, declaramus, & diffinitiuè sententiamus ad prædictum D. Episcopum liberè, ac pleno iure spectasse, & pertinuisse Ius instituendi, corrigendi, puniendi, omnimodamque Iurisdictionem ordinariam per se, vel suos Vicarios etiam forancos, aliosque Ministros in prædictos Decanum, Canonicos, & Capitulum Ciuitatis Calatajubij, & quoscumque alios litis consortes, Cives videlicet, Incolas, & habitatores Ciuitatis, & Communitatis, vel etiam Archidiaconatus de Calatajubio exercendi vbique, & in quacumque parte prædictæ suæ Diocesis Tirafonen. & proinde dicto D. Episcopo, eiusque Ministris licuisse, & licere dictam Iurisdictionem ordinariam in superius nominatos exercere, nullumque Ius, nullamque actionem, competisse, neque competere dictis Decano, Capitulo, & Canonicis Calatajubij, alijsque litis consortibus ad impediendum dictum D. Episcopum, eiusque Ministros, quominus potuerint, & possint liberè, ac pleno iure exercere, & exercent prædictam Iurisdictionem in prædictos Decanum, Capitulum, & Canonicos, necnon etiam Cives, Incolas, & habitatores Ciuitatis Calatajubij, eiusque Communitatis, & Archidiaconatus vbique, & in quacumque parte Diocesis Tirafonen. ad arbitrium, & liberam voluntatem d. D. Tirafonenfis Episcopi, eiusque successorum

Sententia diffinitiuâ R. P. D. Taia lata ad fauorem dd. Reuerendissimi Episcopi, ac Canoniorum & Capituli Ecclesie Tirafonen.

in dignitate Episcopali, molestationesque, perturbationes, & impedimenta quæcumque per dictos Calatajubentes eidem D. Episcopo, illiusque Ministris præstitas, facta, illata, & inferri comminata fuisse, & esse temeraria, iniqua, illicita, & iniusta, & de facto præsumpta, illasque, & illa minimè facere licuisse, neque licere, & propterea dictis Decano, Capitulo, & Canonici Ciuitatis Calatajubij, eiusque Ciuibus, Incolis, habitatoribus, aliisque litis consortibus perpetuum silentium in, & super præmissis, & illorum occasione imponendum fore, & esse, prout imponimus, mandatumque, & mandata quæcumque in præmissis, & circa ea, quomodolibet necessaria, & opportuna decernimus, & relaxamus, victosque victori in expensis condemnamus, illarum taxationem nobis reservantes, & ita dicimus, sententiamus &c. non solum præmissis, sed & omni alio meliori modo &c. Ita pronunciaui Ego Flaminus Taia Sacre Romanæ Rotæ Auditor.

A qua pariter pro parte Reuendorum Dominorum Decani, Canonico-
rum, & Capituli Ecclesiæ Collegiatæ Calatajubij ad Sanctissimum, Sanctamque Sedem Apostolicam iterum prouocato, & appellato, idem Sanctissimus causam appellationis huiusmodi denuò in Rota committens subinsertam commissionem, siue supplicationis papyrij cedulam R. P. D. Antonio Albergato similiter Coauditori nostro per vnum ex Sanctitatis Suae Cursoribus præsentari fecit infra scripti tenoris videlicet. BEATISSIME PATER, In Diocesi Tirafonenfi duo adsunt Archidiaconatus auctoritate Apostolica æque principaliter vniti nuncupati videlicet Tirafonen. & Oppidi de Calatajubio, & licet in vltimo Reuerendissimus Episcopus Tirafonen. Iurisdictionem præcipue cõtentiosam exercere non possit, nisi vel personalitè residendo in suprascripto Oppido, ac illius Territorio, vel mediante Vicario generali pro eodem Archidiaconatu specialitè deputato, ibique continuo commorante, prout à cuius initio tempore memoria hominum non extat, fuit sine alicuius contradictione obseruatum, nihilominus Reu. P. D. Taia Sacre Rotæ Auditor Iudex Commissarius per sententiã diffinitiuam in prima instantia latam ad assertum fauorem mensæ Episcopalis, ac Capituli Tirafonenfis aduersariorum non minus nullitè, quàm iniustè declarauit eidem Episcopo competere Ius omnimodam exercendi Iurisdictionem in vniuersa Diocesi, & signanter in suprascripto Archidiaconatu, etiam si ibi personalitè non resideat, minusque Vicarium generalem ibidem retineat in graue damnum, & præiudicium deuotorum Sanctitatis Vestre Oratorum Decani, Capituli eiusdem Oppidi, & aliorum litis consortum, qui propterea ab eadem sententiã ad Sanctitatem Vestram infra legitima tempora appellarunt; Dignetur igitur Sanctitas Vestra huiusmodi causam, & causas appellationis, & appellationum, nullitatis, ac nullitatum ex tribus &c. notoriæque iniustitiæ, ac iniquitatis, necnon restitutionis in integrum, prout de Iure aduersus quamcumque prætensam rem iudicatam, non tamen ex tribus conformibus resultantem, & alia quæuis præiudicialia, saltem ex generali clausula, si qua mihi &c. attentatorum, & innouatorum quorumcumque vnà cum omnibus, & singulis suis incidentibus, dependentibus, emergentibus, annexis, connexis, totoque negotio principali, ac quam, & quas alicui ex Sacri Vestri Palatii causarum Auditoribus audiendas, cognoscendas, decidendas, sineque debito terminandas summaritè, prout in Beneficialibus committere, & mandare cum potestate citandi, & inhibendi dictos aduersarios, omnesque alios, quos, quibus, & quoties, vbi, & quando opus fuerit, & videbitur etiam sub cen-

Commissio appellacionis à sententiã dicti R. P. D. Taia pro parte Regularium, & Cleri Calatajubij, & litis consortum interposita.

juris Ecclesiasticis, & alijs eius arbitrio pœnis &c. Contradictores &c. cœteraque omnia, & singula faciendi, gerendi, exercendi, & exequendi in præmissis, & circa ea quomodolibet necessaria, & opportuna præmissis, necnon Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, stylo Palatii, & Curia, cœterisque contrarijs non obstantibus quibuscunque statum &c. tenores &c. pro plenè &c. De mandato Sanctissimi Domini Nostri Papæ audiatur Magister Antonius citet, Inhibeat etiam sub censuris procedat ut petitur, & iustitiam faciat. Placet Domino Nostro Papæ. Iulius Cardinalis Sacchetti. POST CVIVS QVIDEM præinfertæ Commissionis præsentationē, & illius vigore omnibus actis priorum instantiarum coram dicto R. P. D. Albergato transportatis, ac coram eo ad quamplures actus, & terminos Iudiciales inter partes præfatas, seu verius earum legitimos procuratores ritè processu. Successivè idem R. P. D. Albergatus Dubium, An Sententia R. P. D. Taia esset confirmanda, vel infirmanda subscripsit, illudque disputandum in plena Rota proposuit, eoque per Dominos Coadutores suos maturè discussu, & pro confirmatione resolutu, suam super dicta resolutione in lucem edidit decisionem sub infra scripto tenore videlicet.

R. P. D. ALBERGATO.

Tirafonenē Iurisdictionis. *Veneris 3. Iunii 1661.*

Responsum fuit Sententiam Rotalem esse confirmandam. Nam validitas comprobatur ex resolutione actorum, & Iustitia resultat ex deductis in decisionibus in hac causa emanatis coram Achille de Grassis, bona memoriae Sacrato, & Reuerendis Patribus Dominis meis Vespasio, & Taia, ut dictum fuit in *decis. 325. num. 4. par. 5. decis. 151. num. 3. & 5. part. 7. recent. & in his terminis in Salisburgen. Iurisdictionis 25. Iunii 1651. coram Reuerendiss. Papien. §. Iustitia similiter.*

Decisio R. P. D. Albergati emanata ad fauorem eorūdem Reuerendissimi Episcopi, ac Canonici, & Capituli Tirafonen.

Non enim controuerti potest Ciuitatem Calataiubij, aliaque loca de quibus agitur, esse in, & de Diocesi Tirafonen. ac concludenter constat ex summarijs pro parte Episcopi datis in alijs positionibus; Vndè idem Episcopus fundatam habet intentionem super exercitio omnimodę Iurisdictionis in personas Communitatis, & Archidiaconatus eiusdem Ciuitatis non solum de iure communi *cap. omnes Basilicæ 16. quest. 7. cap. conquirente 16. de offic. ordin. Federic. de Sen. conf. 145. num. 6. Rota coram Merlino decis. 152. num. 1. Barchinon. Iurisdictionis 1. Iulij 1644. coram bon. mem. Bicbio, & in Beneuentana Iurisdictionis 31. Ianuarij 1656. coram Reuerendiss. D. meo Decano §. sed his non obstantibus; Verum etiã ex dispositione Sacri Concilij Tridentini sess. 6. cap. 5. & sess. 7. cap. 8. de reform. Rota decis. 41. nu. 2. par. 5. recent. & in Toletana Iurisdictionis 9. Maij 1659. sub §. Iustificata ex his coram R. P. D. Benilaqua.*

Non obstat asserta vnio sub conditione, quod teneatur Episcopus per se ipsum Iurisdictionem exercere, vel per Vicarium generalem; Quia imaginaria, & nullo modo probata, vt responderetur in decisione R. P. D. mei Taia, & proinde firma remanet facultas exercendi Iurisdictionē, vel per se, vel per aliam personam sibi beneuolam, vt in decisionibus supra relatis.

Ex quibus, & alijs plenius deductis in decisionibus huius causę Domini dixerunt confirmandam esse Sententiam Rotalem.

Post hæc ad vltiorem dictorum Reuerendissimi Episcopi, ac Reuerendorum Dominorum Canonici, & Capituli Ecclesię Tirafonen. prin-

Sententia dif-
finitiu R. P.
D. Albergati
ad fauorem
dd. Reueren-
dissimi Episco-
pi, ac Canonie
corum, & Cap-
ituli Tiraso-
nen. Iata.

cipalium, siue eorum Procuratoris instantiam, & petitionem eadem R. P. D. Albergatus visis videndis, seruatisque de iure seruandis præuia dictæ causæ meritum cognitione de Voto, & assensu eorundem Dominorum Coauditorum suorum in causa, & causis huiusmodi conclusit suamque supradictæ præinsertæ Sententiæ R. P. D. Taiæ confirmatoriam in scriptis tulit, & promulgauit sententiam diffinitiuam sub infrascriptis verbis, & tenore videlicet: CHRISTI NOMINE INVOGATO Præ Tribunali sedentes, & solum Deum præ oculis habentes. Per hanc nostram diffinitiuam Sententiam, quam de Dominorum Coauditorum nostrorum Voto pariter, & assensu ferimus in his scriptis in causa, & causis, quæ primo, & in prima coram bonæ memoriæ Achille de Grassis, & alijs successiue subrogatis, & signanter coram R. P. D. Taia, & secundo, ac in secunda coram nobis versæ fuere, & vertuntur instantia inter Reuerendiss. D. Episcopum, Capitulum, & Canonicos Ecclesiæ Tirasonen. appellatis ex vna, & Decanum, Capitulum, & Canonicos Ecclesiæ Collegiatæ Beatæ Mariæ Ciuitatis Calataiubij Tirasonen. Dioecesis, nec non etiã Consilium, ac Vniuersitatem eiusdem Ciuitatis, & Communitatis, vel etiã Archidiaconatus de Calataiubio videlicet Iustitiam Iudicem ordinarium ipsius Ciuitatis, illiusque Communitatis, Terminorum, Pagorum, ac Territorij iuratos, & Officiales Regios, Parrochialium Ecclesiarum Procuratores, Consiliarios, Ciues, Incolas, & habitatores prædictæ Ciuitatis Calataiubij appellantes partibus, ex altera de, & super omnimoda Iurisdictione ordinaria, quam intrâ suam Dioecesim ubique, & in quacunque illius parte dictus D. Episcopus liberè exercere prætenditur, & Sede Episcopali Vacante præfati Capitulum, & Canonicos Ecclesiæ Tirasonen. rebusque alijs & c. partibus ex altera. Dicimus, pronunciamus, decernimus, declaramus, ac diffinitiuè sententiam male, nulliter, ac perperam fuisse appellatum, ac prouocatum à Sententiâ R. P. D. Taia, beneque, ritè, & rectè fuisse ab eodem R. P. D. Taia processum, pronunciatum, diffinitum, atque Sententiatum, eiusque Sententiam tamquam validam, & iustam in omnibus, & per omnia confirmandam, & approbandam fore, & esse, prout confirmamus, & approbamus, victosque victoribus in expensis condemnamus. Et ita dicimus sententiamus & c. non solum præmissis, sed, & omni alio meliori modo & c. ITA PRONVNCIAVI Ego Antonius Albergatus Sacræ Rotæ Auditor & c. A QVA SENTENTIA dicti Reuerendi Domini Canonici, & Capitulum Collegiatæ Ecclesiæ Ciuitatis Calataiubij, & litis consortes ex aduerso principales appellarunt, sed causam eorum appellationis committi facere non curarunt; Vnde dicti Reuerendissimus Episcopus, ac Reuerendi Domini Canonici, & Capitulum Ecclesiæ Tirasonen. principales causam appellationis huiusmodi committi obtinuerunt R. P. D. Vitaliano Vicecomiti Coauditori nostro vigore subinsertæ Commissionis eadem auctoritate Apostolica præsentatæ tenoris sequentis videlicet. BEATISSIME P A T E R, Dignetur Sanctitas Vestræ causam, & causas appellationis, & appellationum infrâ legitima tempora, vt asseritur, interpositæ, & interpositarum pro parte, Decani, Capituli, & Canonicorum Ecclesiæ Collegiatæ Beatæ Mariæ Virginis Ciuitatis Calataiubij, nec non Consilij, seu Vniuersitatis, Ciuiumque, Incolarum, & Habitatorum eiusdem Ciuitatis, ac Communitatis Calataiubij, eiusque Archidiaconatus, aliorumque litis consortium Aduersariorum à Sententia diffinitiuâ in secunda instantia per R. P. D. Albergatum Sacræ Rotæ

Commissio
causæ appella-
tionis interpo-
sitz pro parte
Regiminis In-
colarum, & Cle-
ri de Calata-
iubio, & litis
Consortum à
dicta Senten-
tia R. P. D. Al-
bergati.

Rota Auditorem ad fauorem deuotæ Creaturæ Vestræ Episcopi Tiraſonen. lata, ac promulgata, & confirmatoria alterius Sententiæ in prima instantia ad fauorem eiusdem Creaturæ vestræ Episcopi Tiraſonen. per R. P. D. Talam dictæ Sacræ Rotæ Auditorem promulgatæ de, & super ordinaria Iurisdictione, quàm dicta deuota creatura vestra in dictos aduersarios intrâ Diocesim Tiraſonen. vbiquè, & in quacunque parte eiusdem Diocesis exercere prætendit, rebusquè alijs &c. necnon prætenſe nullitatis, seu nullitatum, ac restitutionis in integrum prout de iure &c. Vna cum omnibus suis incidentibus, dependentibus, emergentibus, annexis, & connexis, totoquè negotio principali, ac quàm, & quas &c. alicui alteri Sacræ Rotæ Auditori attentò quod causa exaduerso non est alteri commissa audiendas, cognoscendas, decidendas, sinequè debito terminandas committere, & mandare cum facultate citandi, & inhibendi, tam in Curia, quàm extrâ, quos, quibus, quoties, vbi, & quando opus fuerit etiàm sub censuris, & poenis eius arbitrio imponendis, & applicandis, & etiàm per Edictum publicum constituto &c. Contradictores quoscuquè in illas incidisse declarandi, aggravandi, & reaggravandi, auxiliūque Bracchij Sæcularis, quatenus opus fuerit, implorandi, & inuocandi, cœteraquè omnia, & singula faciendi, dicendi, gerendi, & exercendi in præmissis, & circa ea quomodolibet necessaria, & opportuna, præmissis, nec non Constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, ceterisque contrarijs non obstantibus quibuscumquè statum &c. præ plenè, & sufficienter expressis habent. &c. DE MANDATO Sanctissimi Domini Nostri Papæ audiât Magister Vitalianus citet etiàm per Edictum, Inhibeat etiàm sub censuris, procedat, vt petitur, & Iustitiam faciat. PLACET Domino Nostro Papæ, Flauius Cardinalis Chisius. ISTIVS Siquidem vitimo loco presentatæ Commissionis vigore, Actis priorum instantiarum coràm dicto R. P. D. Vicecomite transportatis, necnon exhibitò coràm Eodem pro parte dictorum Reuerendorum Dominorum Decani, Canonicorum, & Capituli Ecclesiæ Collegiatæ Calataiubij, & litis confortum exaduerso principalium, Processu Remissoriali de partibus depositionis plurium Testium in eisdem partibus vigore litterarum remissorialium Rotalium examinatorum fabricato, ac alijs probationibus hic in Curia factis, alijsquè iuribus, & munimentis ad causam huiusmodi facientibus iudicialiter productis, & repetitis, ac ad alios actus, & terminos iudiciales inter partes præfatas, seu verius earum legitimis procuratores in causa, & causis huiusmodi ritè processu. Successiue idem R. P. D. Vicecomes Coauditor noster, Dubium, An Sententiâ Rotalis R. P. D. Albergati esset confirmanda, vel infirmanda in plena Rota proposuit, ibiquè vtraquè parte acerrimè informante, maturè discussò, Domini Coauditores in secunda causæ huiusmodi propositione responderunt Sententiam Rotalem esse confirmandam prout in Decisione desuper extensa sub tenore infrascripto videlicet.

R. P. D. VICECOMITE.

Tiraſonen Iurisdictionis. *Veneris 14. Decembris 1663.*

E Piscopo Tiraſonen decreta fuerat omnimoda Iurisdictione in Calataiubenses vbiquè exercenda per se ipsū, vel suos Vicarios foraneos virtute Sententiæ coram R. P. D. Albergato editæ, alteram confirmantis R. P. D. mei Tai; Verum iisdem minimè acquiescentes causam à Signatura mihi deferri curarunt, & dubio hodiè disputato, An Sententiâ Rotalis sit confirmanda, pro confirmatione Domini responderunt.

Decisio R. P. D. Vicecomitis resolutionis factæ ad fauorem supra dictorum Reuerendissimi Episcopi, ac

RR. Canonico-
rum, & Ca-
pituli Ecclesie
Tirafonen.

Jurisdicatio siquidem Episcopo in suos competit Diocesanos; Cunt autem Calataiubenses esse tales respectu Ordinarij Tirafonenfis inter partes non controvertatur, vtiq̄ ipse Jurisdictionem in eosdem quamvis inuitos exercere valet *cap. de Xenodochijs, & cum Venerabilibus de Religiosis Domibus, cap. cum Episcopus de offic. ordm. lib. 6. cap. cum persona de Priuil. ibique notant omnes eodem libro, cap. omnes Basilicæ 17. quæst. 7. cap. Conquerente de offic. ordm. Roman. conf. 180. num. 4. vers. Habet enim Episcopus, Federic. de Sen. conf. 145. num. 6. ante finem, vers. Vnde si aliquis, Marefcottus variarum resolutionum cap. 11. num. 2. & 3. lib. 1. Coccinus decis. 471. num. 1. Merlinus decis. 152. num. 1. & 2. Duranus decis. 226. num. 1. Rota decis. 243. sub num. 1. & 2. & decis. 141. num. 1. par. 5. recent. & decis. 328. num. 2. par. 2. diuers.*

Hanc verò Jurisdictionem vbiq̄ suæ Diocesis locorum exequi permittitur Episcopo, à cuius libertate pendet, Sedem in quacunque illius parte constituere ad *Textum expressum in cap. cum Episcopus de offic. ordin. & glossam communitè receptam in Clementina 1. in verbis aut earum parte de foro competenti, In nihilo refragante quod duæ prætenduntur Dioceses simul vnite, quia omisso quod desuper nulla iustificatio affertur, tali casu vna censetur, ac Jurisdicatio pro tota, & indiuidua reputatur quoad Episcopatum, qui licet pluribus præsit Ecclesijs, vnus tamen Pastor dicitur, atque vnus Prelatus, capitulo, & temporis 16. quæst. 1. cap. 1. vbi gloss. in verb. veniendo, ne Sede Vacante gloss. in Clement. 2. in verbo Ecclesias, Rota coram Canallero decis. 418. numer. 3.*

Et ità Episcopus Tirafonæ residens in Calataiubenses ius dicere valet exemplo Præsidis Regimen duarum Prouinciarum habentis, qui in vna residens contentiosam potestatem, in alterius Prouinciæ subditos quoque exequitur, eo quia respectu ipsius vna reputatur, licet inter se separatæ sint, atque distinctæ gloss. in cap. vt ligantes in verbo statim de officio ordin. in 6. cap. presenti. in verbo finitur de officio legat. cap. nouit. vbi in Hostien. num. 13. Ioannes Andreas num. 5. Gambar. de officio legat. extrà Prouinciam Barol. in l. fin. C. de Metropol. Berit. libro vndecimo Ias. in l. fin. num. 9. de Jurisdictione omnimoda Iudiciaria, num. 9. Aretin. qui de Communi testatur, conf. 136. num. 4. Rot. a decis. 537. num. 8. par. 4. tomo. 3. recent. Vna cum iuris assistentia actuale Jurisdictionis exercitium quoque concurrat, quàm Episcopi, & Tirafonæ, & alibi commemorantes ab immemorabili tempore in Calataiubenses exercere consueverunt, prout apertè conuincitur ex Testibus in litis initio receptis coram bon. mem. Achille de Grassis *Summario Episcopi, suæ Capituli num. 8. & clarius demonstratur ex quâ pluribus actibus, per Episcopos extrà Calataiubenses Territorij limites residetes exercitis ab anno 1201. & relatis in eodem Summario num. 10. vsque ad 35. & signanter (cæteris omissis) ex causâ commissione vigore appellationis interpositâ à decreto Officialis Calataiubij, causâ auocatione ab eodem Officiali ad Episcopum, relaxatione mandati contra iuratos, & homines de Torralba; nec non alterius mandati contra Vicarium, & Clericos Sancti Petri de Franchis; Præcepto in Clerum Calataiubensem, vt Synodalibus Constitutionibus Tirafonæ edendis interesset; interdicto Ecclesiæ Comendæ de Villalonga; Recursu habito per eundem Clerum Calataiubensem ad Vicarium generalem Tirafonæ residentem pro obtinenda aliqua prouisione super modo procedendi in Sanctissimi Corporis Domini Nostri Iesu Christi festiuitate ad obuiandum discordijs, ac scandalis oriri consuetis, à quo Vicario fuit Clero demandatum, vt ordo antiquitus seruati solitus seruaretur; detentione Decani Calataiubij in Tirafonæ carceribus; Sententia cum condemnante, eiusque acceptatione, & executione; Qui quidem actus*

actus verè, ac contentiosè Jurisdictionis possessionè præferunt, quamvis vnicus, & minimus sufficiens existimetur ad illius conservationem, *Schiader. de Feud. part. 10. sect. 20. num. 157. Adden. ad Gregor. decis. 162. nu. 11. Rota in Mariscen. Jurisdictionis 18. Februarij. & 17. Junij 1647. coram bou; menz Bichio, in Beneuentana Jurisdictionis §. cateri tamen, versic. isti enim, 31. Ianuarij 1656. & 24. Ianuarij eiusdem anni, §. Quo verò coram Reuerendissimo Cerro.* Hinc enim omninò insubsistens visum fuit suppositum Cleri Calatajubensis, nempe quod Ecclesiastica Jurisdictio olim poenes Calatajubensem Archidiaconum vti ordinarium resideret, à cuius sententijs ad Casaraugustanum Metropolitanum, non autem ad Episcopum Tirasoneñ appellationes admittebantur, & quod deindè Archidiaconatus Dignitate Acque principaliter vnita Ecclesiæ Tirasoneñ in Calatajubensem Jurisdictionem exercere minimè constiterit, nisi residendo intrà Archidiaconatus limites. Nam quod olim Archidiacono Jurisdictio competierit, nullibi constat, neque vllus actus iurisdictionalis quamvis minimè per ipsum exercitus ostenditur, minusuè allegata vnio iustificatur, è conuerso verò Episcopus edocet etiam de anno 1201. Archidiaconatum in Ciuitate Tirasone sub Episcopali Jurisdictione residisse, ex quo à veritate omninò alienum detegitur, quod de eo tempore Archidiaconatus tamquam ordinarius resideret Calatajubij, ac ab illius sententijs appellaretur ad Casaraugustanum Metropolitanum, cum Casaraugustana non appareat in Metropolim erecta, nisi de anno 1318, & sic longè postquam Archidiaconi residentiam habere solebant Tirasone, quinimò suppositum predictum corruere visum fuit ex Rotali sententia edita de anno 1436. & in Iudicatum transacta, vbi pronunciatum extat Archidiacono Calatajubij nullam Jurisdictionem competere in Calatajubensè, *Summario Capituli num. 6.*

His premisis clara insurgit præsumptio Archidiaconatum denominari de Calatajubio, non ex eo, quod in Ecclesia Calatajubensi fundationem assumpserit, sed quia introitus, ac redditus ad illum spectantes ibi percipiuntur, eoque magis cum non appareat vnquam Archidiaconatum tamquam Dignitatem à Sede Apostolica alicui fuisse collatum, quod proculdubio contigisset, vti de alijs Dignitatibus Sedi Apostolicæ reseruatis, in quocunque mense Vacent. Neque Calatajubensès vllum fundamentum constituere possunt super immemorabili cuius virtute inducitur præsumptio cuiuslibet melioris tituli de Mundo; Tum quia excluditur ex recensitis contrarijs actibus per Episcopos gestis, quilibet enim actus contrarius immemorabilem interrumpit, etiam si mille peracti fuerint ad inducendam præscriptionem; Imò solus rumor immemorabilem euertere valeat, cum ad illius probationem (præ cæteris) requiratur quod nil vnquam in contrarium visum, aut auditum fuerit, iuxta *Textum in l. nemo, vbi gloss. notat in verb. Temporalia in fine, ff. de reg. iur. Abb. in cap. vltimò, num. 29. de Consuetud. Soccin. cons. 6. num. 11. lib. 1. Bero. cons. 5. num. 23. eod. lib. 1. Rota in Pampilonen. Iuris nominandi Vicarium 14. Decembris 1648. §. Imò coram Eminentissimi Otthobono in Beneuentana Jurisdictionis 13. Ianuarij 1653. coram Zarate, Add. ad Gregor. decis. 298. num. 13. decis. 254. num. 3. decis. 324. num. 13. part. 1. & decis. 432. part. 4. recent. in Palentina Decimarum 26. Ianuarij 1659. coram Reuerendissimo D. Cerro Decano.*

Tum etiam, quia Testes nuper examinati de anno 1661. ac currenti non habent sufficientem ætatem 54. annorum ante motam litem de iure requisitam, necesse siquidem est, quod deponant de visu per quadraginta annos ante litis initium, & tamen illorum senior annos 69. non excedit

lis verò inchoata dignoscitur vsque de anno 1550. *cap. 1. de prescript. in 6. Seraphin. decis. 1102. & decis. 1450. in recent. decis. 76. num. 3. & decis. 254. nu. 1. part. 1. recent. decis. 248. num. 3. & 4. part. 2. in adducta in Hispanen. Decimarum §. Quoniam coram Reuerendissimo Cerro.*

Ceteri verò examinati de anno 1552. 1605. & 1620. nullum probationis gradum Constituere videntur, eo quia lite pendente non citata parte, & coram Iudice Layco, recepti fuere ad executionem impediendam, mandati de manutendo ab hoc Sacro Tribunali Decreti ad fauorem Episcopi, *l. Si quando, §. Sed cum oportet, C. de Testibus. l. Nemo, C. de Decur. lib. 10. Alex. conf. 103. lib. 5. coram Zarate, in Bononien. fideicommissi de Vistorijs 5. Maij 1655. §. parui quoque, & in Firmana fideicommissi 27. Maij 1665. coram R. P. D. meo Albergato.*

Calatajubensibus minùs suffragari valet confessio per Episcopum Yepes emissa de anno 1603. longè post introductam litem assentem contentiosæ Jurisdictionis exercitium in Calatajubensibus minimè Episcopo cõpetere, nisi residentiam teneat in territorio Calatajubij; Nam cum de eo tempore iam fuisset tributa manutentio Episcopo super iure exercendi Jurisdictionem vbique locorum suæ Diocesis, dicta confessio detegitur erronea, ac fundata in partis aduersæ insubstitenti supposito, ibi: *Intendendo, che la giurisdictione litigiosa non douemo, ne potemo essercitarla, stando fuori dell' Archidiaconato; Ideòque apta non fuit, nec consenti, nec eius successoribus nocere, l. non fatetur, ff. de confess. Dec. conf. 408. num. 5. Decian. conf. 55. num. 29. Menoch. conf. 147. Gregorius decis. 522. num. 14.*

Præterquamquod confessio Episcopi voluntaria nulloque iure cogente, emissa nil præiudicij Ecclesiæ, ac successoribus valet inferre, *Bald. in l. 1. num. 301. de confess. Paris. conf. 47. nu. 92. lib. 1. Honded. conf. 60. num. 72. vol. 1. Mascard. de probat. conclus. 367. num. 24. Capucc. decis. 198. part. 1. & decis. 768. num. 5. in fin. part. 2. recent. Ratio verò ea est, ne Episcopis per viam indirectam rerum Ecclesiæ permittatur alienatio, quæ directè fieri prohibetur, *Castr. conf. 74. num. 1. vers. tertio videtur, & c. lib. 1. Paris. conf. 36. nu. 11. lib. 4. Rota decis. 516. num. 2. part. 1. & decis. 597. num. 2. part. 4. diuers. ac penès Garz. part. 12. cap. 3. num. 7. Otthobon. decis. 6. num. 13. Merlin. decis. 147. nu. 7. Coccin. decis. 106. nu. 3. penès Posch. de manutent. decis. 138. cum alijs relatis in Faentina Parochialis 14. Iunij præteriti coram R. P. D. Ninott. Concordiæ, & Transactiones inter ipsos, ac Calatajubij Clerù Inità nullius sunt ponderis; Nam vltra quod (excepta illa de anno 1622.) non interuenit Capituli consensus, prout de iure requirebatur, *cap. nouit, cap. quando, & cap. ea, Noscitur de his, quæ fit à Prælat. si conf. Capit., & Rota in Barchinonen. Administrationis 17. Martij 1645. coram Reuerendissimo Tarraconen. Apostolica confirmatione minimè apparent munitæ, quæ in eis quoque expressè reseruata conuincitur, neque impetrata præsumi potest ex triginta annorum cursù, cum versetur circà Ecclesiæ præiudicialia: Ideòque resistat, Urbana Constit. in ordine 1491. Præterquam illorum obseruantia non docetur, quinimò inobseruatæ præsumuntur ex earum copia, ac multiplicitate, qua quidem obseruantia Concurrere deberet cum lapsu triginta annorum, in quibus tempus vitæ transigentis non compræhenditur, *Rota decis. 27. num. 18. part. 1. tom. 1. recent.****

Episcopis autem licere Jurisdictionem in Calatajubensibus exequi per se, vel Vicariũ Foraneum indubitati est iuris, neque cogi posse ad deputandum Vicariũ generalem, cuius Constitutio est in mero Episcopi arbitrio, *cap. cum Episcopus de offic. ordin. in 6. Rebuff. in prax. lit. de renou. Benef. num. 16. Rota decis. 408. nu. 10. & 13. coram Caualer. Put. decis. 45. num. 1. lib. 2. Mohed.*

decis. 4. num. 1. de offic. Vicar. Rota diuersor. decis. 222. num. 5. part. 7. Seraphinus

decis. 74. in fine. Rota decis. 537. num. 8. part. 4. tom. 3. recent. in fine

Inducta neque censetur in Episcopo obligatio deputandi Vicarium generalem, eo quia olim illos deputare consueuerit; Nam omissio, quod duarum primarum deputationes loquentur de Vicario Foraneo, prout etiam comprehenditur ex eo, quod de anno 1378. Episcopus Tirafonen alteri Iudici Commissit causam appellationis à decreto Officialis Calatajubii, nec non vigore appellationis alteram causam ad se ipsum auocauit, hoc enim Episcopo non fuisse permissum; Si decretum à Vicario generali emanasset, à quo ad Episcopum appellare prohibetur, cap. 2. de Consuetud. in 6. Sbrozz. de offic. Vicar. quest. 23. num. 2. & seqq. Grat. cap. 653. num. 508. Gaualer. decis. 418. num. 4. Aliæ verò subsequentes deputationes, quidquid sit, An re vera sint de Vicariis Generalibus, vel ad solam causam Vniuersitatem nullum Ius Calatajubenfibz trionere potuerunt, cum in actibus Facultatiuis cadere nequeat prescriptio, que liberam Episcopi facultatem restringat, l. 2. S. deinde Marcellus & l. Si eo fundo, ff. de acquir. plus. arce. gloss. in l. qui luminibus, ff. de seruit. Urban. Præd. Dec. cons. 3. num. 4. Rota decis. 778. num. 5. part. 1. diuers. decis. 556. nu. 4. part. 1. recent. & coram Achille in hac causa decisi. 306. part. 1. Adepti nec manutenebilibz possessio admittitur præsertim ad fauorem Subditi contra Dominum non obstante quouis temporis lapsu etiam immemorabilis, in cap. cum Ecclesia Sutrina, vbi Ripa nu. 43. & seqq. de caus. poss. & propr. Bald. in l. 1. nu. 10. C. de seruit. & agri vbi quod nulla prescriptio inducitur aduersus eum, qui per se vel suos Antecessores per mille quoque annos ad alterius Molendinum ire consuevit, Surd. post consil. 127. num. 82. in fine

Nec aduersatur, quod in actibus quoque facultatiuis cadat prescriptio, dummodò prohibitio, seu contradictio concurrat cum subsequenti acquiescentia, Casfr. in l. qui luminibus num. 2. vers. Sed tamen, ff. de seruit. Urban. Prædior. Seraphin. decis. 1036. num. 1. Rota decis. 530. num. 2. & 3. part. 2. recent. Nam oppositiones, & contradictiones relatæ in Summario Calatajubenfibz ex num. 23. ad 25. emanarunt post litem introductionem, ac inuadati Rotæ relaxationem, ad cuius executioni resistendum ijdem recursum habuerunt ad Tribunal Iustitiæ Aragonum, ab eoque firmam executionis impeditiuam obtinere, præ cuius timore Episcopi acquiescere coacti, Summario Capituli num. 37. Ideoque ex tali acquiescentia nulla prescriptio aduersus Ecclesiam, & Successores induci potuit, quibus Prælatorum negligentia præiudicare minime valet ex deductis.

Denique non ob est, quod Episcopus ex quadam æquitate eligere teneatur locum, qui minus incommodum Diocesani, inferat, proinde cum ab Archidiaconatu Calatajubii ad Ciuitatem Tirafonæ detur considerabilis distantia, & propter itineris longitudinem transire quoque oporteat per loca nimis difficilia, aspera, & montuosa, quinimò per aliarum Diocesum Castra, saltem cogi debeat Episcopus ad Constituendum ibi Vicarium Generale, Nauarr. consil. 2. num. 2. ad med. post Fran. in cap. cum Episcopus de offic. ordin. in 6. Rota diuers. decis. 297. num. 1. & 8. part. 2.

Nam quicquid sit, An hæc sit causa sufficiens ad obligandum Episcopum, vt deputet Vicarium Generale, contrarium conuincitur ex Testibus examinatis pro parte Capituli asserentibus à Territorio Calatajubii ad Ciuitatem Tirafonæ dari commodum iter, ac continuatum per loca Diocesis absque necessitate transeundi, per alias Dioceses, hocque commode intrâ vnâ dictam posse expleri etiam in lectica permeare oportet;

teat; Vndè censuerunt Domini fatis Consultum fore Calatajubensibus ex Vicarij Foranei deputatione. *Caetera obiecta pro Calatajubensium parte excitata ad impugnandum sententia Iusticiam sublata remanent ex prædictis alijsque rationibus per Dominos Exaduerso scribentes deductis.*

De validitate verò DD. non dubitarunt quamuis citatio executata non fuerit contra singulos interesse habentes, sed dumtaxat in Clerum, ac nonnullos Ciues Calatajubij, exindè etenim sententia nullitatis vitio obnoxia minimè remansit; Nam quotiescumque plures habent interesse in causa; Vnus autem primario, & principaliter, alter verò secundarium, & consecutium, prout nunc considerantur alia Vniuersitates de Calatajubio, cum dubitari nequeat, quin Residentia Vicarij Generalis in Calatajubij loco principaliter influeret in splendorem, ac honorificentiam ipsiusmet loci, Cleri, ac Ciuium; Secundario verò respiceret aliorum Subditorum quamdam Commoditatem, cum ipsi tali casu non releuentur ab obligatione aduendi Iudicem extrà proprias domos, tunc pro sententia validitate suffragatur sola citatio in illum ad quem principaliter defensio spectare, dicitur *gloss. communiter recepta in l. de unoquoque in verb. quos causa, ff. de re iudicaria, Alex. conf. 86. nu. 3. lib. 2. Vant. de nullit. ex defectu citat. nu. 19. Couarr. practic. quest. cap. 13. num. 6. Peregr. de fideicom. artic. 53. num. 53. Rota decif. 242. numer. 7. & 8. part. 9. recentior. in Romanam Camby inter eius impressas, decif. 436. num. 5. confirmat. 8. Martij 1652. §. Nec resistunt coram Reuerendissimo Cerro, Adde. ad decif. 118. littera D. part. 1. recent. Mastrill. decif. 114. nu. 27. Rota decif. 241. in prin. part. 2. recent. & in terminis sententia condemnantis personam non citatam, quæ licet non citatos afficeret nequeat, sustinetur tamen respectu Vocatorum, Millin. decif. 345. in principio.*

Altera nullitas desumpta ex non integra asportatione actorum, quæ in prima Instantia coram R. P. D. meo Taia fuerunt gesta tollitur ex eo, quod hoc non processit ex culpa Agentium pro Episcopo, siuè Capitulo Tirafonen, sed ex mera incuria, & inaduertentia Notarij, cui integra asportatio fuit integrè Commissa, prout ipsemet fatetur; Error enim Notarij parti obesse non debet, quæ iustam, ac prebabilem credulitatem habere potuit de integra actorum asportatione, *l. Si librarius, & ibi Dec. ff. de reg. iur. gloss. fin. in l. ultima, C. de fideiuss. Acbill. decif. 1. num. 27. de fideiuss. Rota in punct. decif. 119. sub numer. 2. & 3. part. 3. recentior. Coccinus decif. 373. numero 10.*

Prout corruere quoque videtur nullitas, quæ deducitur ex defectu Iurisdictionis, eo sub fundamento, quod noua causæ Commissio in Rota non comprehendat omnes litis consortes in prima nominatos, & contra quos olim fuit directa petitio, ac introducta lis: Nam respondetur, quod ea non erat necessaria ad tribuendum Tribunali Iurisdictionem; Cum satis esset prima Commissio ad legis prosecutionem, cuius virtus non censetur expirasse per mortem, siuè Amotionem Auditoris, cui causa reperiebatur commissæ; Cum Successor absque alia facultate causas sui Prædecessoris reassumere valeat; Rotæ etenim Auditorium dicitur respectu omnium vnum Tribunal, ac eadem omnium Iurisdictione, vt aliàs respondit *Rota in Sarfnaten. Feudi 3. Iulij 1641. coram bonæ memoriæ Pironano, Buratt. decif. 818. num. 2. Gregor. decif. 369. numer. 3. cum alijs allegatis in Romana fidei commissi de Inoronatis 22. May 1643. coram bonæ memoriæ Dumozetto: Idèque noua causæ Commissio exabundanti quamuis nulliter impetrata fuisset, non operaretur sententia nullitatem Apost. ad Roman. conf. 497. nu. 6. & 7.*

in vers. non vitiat, Rota decis. 36. num. 56. & seqq. part. 5. recentior. Quae tamen nullitas cessat: attenta illa clausula in commissione adiecta, videlicet cum omnibus facultatibus in alijs commissionibus in actis praesentaris contentis.

Et ita vtraque parte acerrimè informantē fuit resolutum in secunda causae propositione &c.

Post hæc dicto R. P. D. Vicecomite Nuncio apud Serenissimum Regem Catholicum in Hispaniarum Regnis à S. D. Nostro Papa pro Sancta Sede Apostolica electo, & deputato nos in causa, & causis huiusmodi in statu, & terminis, in quibus reperiuntur, in eius locum subrogati fuimus, necnon ad alios vltiores actus, & terminos iudiciales inter eadem partes, seu veriùs earum legitimos procuratores, citrà tamen causâ praefatâ cõclusionem, deuenimus, ac iterum per nos causa praefata super vltimo loco decisis in eadem plena Rota proposita, ibique per Dominos Cauditores nostros (partibus hinc inde cum earum Procuratoribus, & Auditoribus nostris) dicti Domini Coauditores nostri steterunt in decisis, dixeruntque constare de bono iure Reuerendis. D. Episcopi Tirafonen. super qua resolutione decisionem nostram extendimus: tenoris sequentis videlicet.

R. P. D. **TIRAFONEN. IURISDICTIONIS.** Luna 15. Junij 1663.

Iterum Domini confirmando decisionem aditam 14. Decembris 1663 coram Reuerendissimo Vicecomite, dixerunt constare de bono iure Reuerendissimi Episcopi Tirafonen. super omnimoda iurisdictione ordinaria exercenda per seipsum, vel Vicarios Foraneos vbique, & in quacumque parte suae diocesis, & sic etiam in Oppido Calatajubij intra eius diocesim existente, neque vllò modo cogi posse ad deputandum ibidem Vicarium generalem.

Decisio R. P. D. Ottalora confirmatoria supradictæ Reuerendis. D. Vicecomitis.

Habet enim Episcopus fundatam intentionem in dispositione iuris, iuxta quam potest in quacumque parte suae diocesis per seipsum, vel per alium Tribunal erigere, & tam voluntariam, quam contentiosam iurisdictionem in subditos exercere, vt disponitur in cap. cum Episcopus, de offic. ordin. in 6. & in Clem. 1. ubi gloss. verb. aut earum part. de for. compet. & in fortioribus terminis duarum diocesum vnitarum eò quia habeantur pro vnica diocesi firmant praeter adducti in dicta dec. coram Reuerendiss. Vicecomite in §. hanc verò, & in §. & ita, Grat. decis. March. 113. num. 2. & seqq. Spada consil. 132. lib. 2. Rota coram Verallo decis. 306. num. 1. & 2. & decis. 1318. coram Pœnia.

Neque adstringi potest, sed pendet ab eius libera, & absoluta voluntate Vicarium generali deputare, vt vltra relatos in dicta dec. coram Reuerendissimo Vicecomite in §. Episcopus autem obseruat, Possib. de manutent. obseruat. 53. num. 9. Spada dicto consil. 132. numer. 5. lib. 2. & tenuit Rota dicta decis. 1318. coram Pœnia.

Contra praedictam iuris assistentiam non applicantur limitationes: pro Calatajubensibus adductæ, & primò quod regula non habeat locum in magnis Episcopatibus immediatis ab alijs Diocesis, in quibus stanre distantia cum asperitate itineris non tenentur subditi litigare in loco longinquo, & cum eorum maxima incommoditate per alienas Prouincias, & Dioceses diuagari, sed debet Episcopus vel ad locum litigij se transferre, vel alium delegare. Anchar. in cap. nonnulli num. 5. de rescript. & in cap. cum te in principio, ver. 2. Not. de offic. delegat. Anton. Burr. in cap. Sanc. in fine de fori compet. cum alijs relatis per Informantes.

Quia vltra quod distantia in hoc casu non est considerabilis, vt apparet ex
 Testibus deponentibus à Territorio Calatajubij ad Ciuitatem Tirasone
 dari commodum iter, & absque necessitate transeundi per alienas Duce-
 ceses commodè expleri posse intra vnam dietam, dixerunt Domini su-
 pradictam limitationem communitè reprobare à Doctoribus, & signa-
 ter ab *Abb. in dicto cap. sanè, num. 3. de for. compet. & in cap. dilectus, num. 4. de re-
 scrip. vt notat Barbos. de offic. & potest. Episc. alleg. 80. num. 5. vers. nec etiam obstat
 par. 3. & tenuit Rota decis. 297. num. 7. parte 2. diuersorum, & melius decis. 537.
 num. 10. par. 4. tomo 3. recentior. vbi quod contraria opinio potest procedere
 de æquitate, data scilicet magna distantia cum asperitate itineris, vt vi-
 detur innuere Imol. in dicto cap. sanè de for. compet. non autem de rigore Iu-
 ris, quo Episcopus potest in quolibet loco suæ diocesis Iurisdictionem,
 exercere ex dispositione dicti cap. cum Episcopus, de offic. ordin. & satis abundè
 consultit indemnitati subditorum deputando Vicarium Forancè ad Vni-
 uersitatem causarum, quo mediante extrà Patriam ad iudicium exterum
 non trahantur, vt aduertit Rota decis. 152. num. 10. coram Merlino, & in ter-
 minis amplissimorum Episcopatum, quales sunt Toletanus, & alij
 optimè comprobatur Barbos. de vniuers. Iur. Eccles. lib. 1. cap. 15. sub num. 30. &
 de offic. & potest. Episc. alleg. 54. num. 127. & seq. Valenz. consil. 192. lib. 2.*

Minus applicari visa fuit alia limitatio, quod quando in vna diocesi adest
 Ciuitas, seu Ecclesia altera dignior, & nobilior, Episcopus tenetur in di-
 gniori residere, vel saltem ibidem Vicarium generalem constituere. *Grati-
 an. discept. 655. nu. 3. & 4. & discept. 892.* quia quicquid sit in Ecclesijs equè
 principaliter vnitis, in quibus terminis loquitur idem *Gratian.* extra quem
 casum nos versamur, cum de vnione Ecclesiæ Calatajubij Episcopatus
 Tirasone nullibi constet, adhuc perpensis his, quæ dantur in *Summario
 Episcopi num. 1. & 2.* limitatio vrgeret contra Calatajubenses, tum quia ex
 pluribus historicis ibidem relatis Ciuitas Tirasone vna cum Illustrissimorum
 virorum, & familiarum copia habet originem admodum antiquam, & in
 Comitibus optimiorem locum obtinet, ex qua antiquitate regulariter no-
 bilitas desumitur iuxta *Text. in l. 2. c. de inr. vet. enucl. & l. 1. ff. de censib.* tum
 quia tota diocesis habet denominationem à dicta Ciuitate Tirasone, & à
 digniori semper fit denominatio. *Viuian. de Iurepatr. lib. 14. cap. 5. num. 14.*
 Tum etiam, quia dum fuit in dicta Ciuitate constituta Sedes Episcopalis,
 ea censetur dignior, & nobilior, ad notata per *Sanctum Pontificem Anacletum
 in cap. Episcopi 80. distinct.* Neque potest Episcopus dictam Sedem immu-
 tare, & alibi transferre, *cap. Episcopalia primo, de priuileg. cap. placuit septimo q. 1.
 Leo Thezaur. for. Eccles. parte 1. cap. 2. num. 4. Barbos. de offic. & potest. Episcopi
 alleg. 53. num. 3. par. 3.* minusque constituere Vicarios generales in loco, vbi
 Sedem Episcopalem non habet, vt firmant *Barbos. de offic. & potest. Episcopi
 alleg. 54. num. 127. & seqq. idem Gratian. dicta discept. 655. num. 55. & seqq.*

Ad tertiam limitationem regulæ fundatam in consuetudine immemora-
 bili, & legitime præscripta Episcoporum Tirasonen. deputandi in Oppi-
 do Calatajubij Vicarios generales vltra responsiones datas in dicta decis. co-
 ram Reuerendiss. Vicecomite in S. neque Calatajubenses. cum duobus seqq. Animad-
 uerfum fuit Vicarios deputatos per Instrumenta non esse in substantia
 Vicarios generales, quamuis tales in dictis Instrumentis fuerint denomi-
 nati, quia eorum Iurdictio restricta fuit ad Archidiaconatum Calataju-
 bij, & tamen Vicarius generalis debet constitui ad totam diocesim, & in
 loco residentia Episcopi, vt testatur *Garz. de benef. par. 5. cap. 8. numer. 87. &
 sequentibus, & Barbosa de offic. & potest. Episcopi par. 3. alleg. 54. num. 24. & 56. &
 in omnem casum sunt actus facultatiui, qui non præscribuntur ex allega-
 tis*

*vis in Piffawen. adm iniftrationis Montis 27. Junij 1660. S. finali coram Reuerendis.
D. meo Decano.*

Neque dicti actus facultatiui excluduntur ex multiplicitate deputationum, cum non fit præsumendum toties multiplicari gratiam in præiudicium, proprium, vt aduertit *Poshium. de manu. obseruat. 53. num. 20.* dum præsertim concurrat titulus coactiuus plurium transactionum super obligatione Episcoporum faciendi dictas deputationes Vicariorum generalium in Oppido Calatajubij, vt ex *Summario Cleri num. 27.* Quia cum ex supra firmatis Episcopus cogi non possit ad habendum Vicarium, sed sit in eius libera facultate illum retinere, vel non, vt pariter tenuit *Rota coram Puteo. decif. 45. num. 1. lib. 2. Mohed. decif. 4. num. 1. de offic. Vicar. relat. per Cavaler. decif. 418. num. 8.* omnes deputationes sunt facultatiuæ, quæ etiam si essent mille, nullum ius tribuerent Calatajubensibus, vt in puncto Communitatis, quod non possit petere manutentionem contra Episcopum, vt Vicarium generalem retinere, firmavit *Rota decif. 306. num. 3. & seq. par. 1. coram Caputaquen. & in dicta decif. coram Reuerendissimo Vicecomite S. inducãta*, transactiones verò dum carent Capituli consensu, & confirmatione apostolica expressè referuata cum conditione, & non aliàs, nullæ sunt, vt fuit decisum coram *Eminentissimo Cardinali Ottobono decif. 220. à num. 14. vsque ad 21.* Undè ex actibus nullis resultare non potest titulus coactiuus.

Et ità vtraque &c;

Vndè post dictæ Sacræ Rotæ resolutiones, & decisiones superiùs insertas cum pro parte dictorum Reuerendissimi Episcopi, ac Reuerendorum Dominorum Canonicorum, & Capituli Ecclesiæ Tirasonenfis principalium pro expeditione causæ huiusmodi iuxta earundem decisionum formam, & tenorem instaretur, ad quam, nostraque sententiæ prolationem iuxta ordinem Sacræ Rotæ nobis desuper datum ritè procedere volentes visis primitis, ac denuò per nos omni cum diligentia, & maturitate recensitis omnibus, & singulis actis, scripturis, & iuribus huius causæ necessariis, & releuantibus in prioribus instantijs hætenus iudicialitè factis, Testiumque dictis, & depositionibus tam in partibus, quam in Curia productis, & repetitis hinc inde, necnon obiectis, & oppositionibus exaduerso factis tam in voce, quam in scriptis satis superque, & ex abundantia in Rota auditis; Tandem facta per nos, & reiterata cum Dominis Cauditoribus nostris de meritis causæ, & Iuribus dicti Reuerendissimi Domini Episcopi relatione plenaria, & fidei, ac super his matura deliberatione præhabita, necnon citato priùs legitime coram nobis, & de mandato nostro ad concludendum, & audiendum sententiam diffinitiuam in huiusmodi causâ, Domino Bernardo Bueno dictorum Reuerendorum Dominorum Decani, & Capituli Collegiatæ Ecclesiæ Sanctæ Mariæ Calatajubij, aliorumque litis consortium exaduerso principalium Procuratore ad vltiorem dicti Reuerendiss. D. Episcopi, ac Reuerendorum Dominorum Canonicorum, & Capituli Ecclesiæ Tirasonen. principalium, siue eorum Procuratoris instantiam in causâ, & causis huiusmodi concludendum duximus, & conclusimus, ac pro concluso haberi volumus, nostramque præinsertarum sententiarum confirmatoriam in scriptis tulimus, & promulgauimus sententiam diffinitiuam huiusmodi sub tenore videlicet.

CHRISTI NOMINE INVOCATO. Pro Tribunali sedentes, & solum Deû præ oculis habentes. Per hanc nostrâ diffinitiuam sententiam, quam de Dominorum Coauditorum nostrorum voto pariter, & assensu ferimus in his scriptis in causâ, & causis, quæ primo, & in prima coram boi meo

*Sententia dif.
fiat. R. P. D.
Ortallora lata
ad fauorem d.
Reuerendissimi
Episcopi, ac
Canonicorum
& Capituli Ec-
clesiæ Tirafo-
nen.*

Achille de Grassis, & alii successiue subrogatis, & signanter coram Reuerendo P.D. Taia, & secundo, ac in secunda coram Reuerendo P.D. Albergato, & tertio, ac in tertia coram Nobis in locum Reu. P.D. Vicecomitis subrogatus uersa fuere, & vertuntur instantia inter Reuerendissimum D. Episcopum, Capitulum, & Canonicos Ecclesie Tirafonen. appellatos ex vna, & Decanum, Capitulum, ac Canonicos Ecclesie Collegiatae Beatae Mariae Ciuitatis Calatajubii Tirafonen. diocesim, necnon etiam Consilium, ac Vniuersitatem eiusdem Ciuitatis, videlicet Iustitiã, Iudicem ordinarium ipsius Ciuitatis, illiusque Communitatis, Terminorum, Pagorum, ac Territorij Iuratos, Officiales Regios, Parrochialium Ecclesiarum Procuratores, Consiliarios, Ciues, Incolas, & habitatores praefatae Ciuitatis Calatajubii appellantes partibus ex altera de, & super omnimoda Iurisdictione ordinaria, quam intra suam diocesim vbique, & in quacumque; illius parte dictus Dominus Episcopus liberè exercere praetendit, & Sede Episcopali vacante praefati Capitulum, & Canonici Ecclesie Tirafonen. rebusque alijs, &c. partibus ex altera. Dicimus, pronunciamus, declaramus, ac diffinitiuè sententiamus malè, nullitèr, ac perperam fuisse appellatum, & prouocatum à sententia R.P.D. Albergati, benèque ritè, ac rectè fuisse ab eodem R.P.D. Albergato processum, pronunciatum, diffinitum, atque sententiatum, eiusque sententiam tanquam validam, & iustam in omnibus, & per omnia confirmandam, & approbandam fore, & esse, prout confirmamus, & approbamus, victoribus in expensis condemnamus, mandatumque, & mandata quaecumque, necnon etiam litteras executoriales. In praemissis, & circa ea quomodolibet necessaria, & opportuna decernimus, & relaxamus. Et ita dicimus, sententiamus &c. non solum praemisso, sed & omni alio meliori modo &c. Itã pronunciaui ego Ioannes Antonius Ottalora Sacrae Rotae Auditor. Quae quidem nostra diffinitiuã sententia, quia tertia, & conformis erat, & à qua saltè de Iure exaduerso prouocari, & appellari, vteriusque reclamari minime licuit, in rem transiit iudicatam, & quia parum prodesset dictis Reuerendissimo Domino Episcopo, ac Reuerendis DD. Canonicis, & Capitulo Ecclesie Tirafonen. principalibus sententias ferre, & rem iudicatam reportare, nisi debita executioni demandarentur; idcirco Nos ad illarum, & rei iudicatae huiusmodi exindè secuta, & reportata debitam executionem ritè procedere volentes, dictas praesertim sententias in omnibus, & per omnia iuxta earundem formam, & tenorem exequendas, & debita executioni demandandas fore, & esse duximus, prout pro contentis in dictis praesertim sententijs litteras executoriales desuper necessarias, & opportunas eidem Reuerendissimo D. Episcopo, ac RR. DD. Canonicis, & Capitulo Ecclesie Tirafonen. decreuimus, concessimus, & relaxauimus, prout concedimus, & relaxamus per praesentes sub modificatione infrascripta. Quae omnia, & singula praemissa, & hunc nostrum processum executorialem, ac in eo contenta quaecumque Vobis omnibus, & singulis supradictis, quibus praesentes nostrae litterae diriguntur, intimamus, insinuamus, & notificamus, ac ad vestram, & cuiuslibet vestrum notitiam deducimus, deducique volumus easdem per praesentes, nè de eisdem praemissis, vel infrascriptis ignorantiam aliquam in futurum praetendere, aut aliàs quomodolibet allegare valeatis. Quocirca earundem tenore praesentium, ac auctoritate Apostolica nobis commissa, & qua fungimur in hac parte Vos Serenissimam, & Potentissimum Regem Catholicum antedictum in illis partibus gladij temporalis principalem vibratorem, & executorem, quem

quem ob reuerentiam Vestræ Catholicæ Maieſtatis (cui merito deferimus) nostris censuris subiacere nolumus; intuitu tamen iustitiæ, & ob Sanctissimi Domini Nostri Papæ, Sanctæque Sedis Apostolicæ reuerentiam ad executionem presentium nostrarum litterarum efficaciter adimplendam, & permittendam in Domino benignè exhortamur, & enixè rogamus; Vos autem omnes, & singulos alios supradictos, quibus eadem nostræ litteræ diriguntur, & quemlibet vestrorum communiter, vel diuisim peremptoriè requirimus, & monemus, Vobisque nihilominus, & vestrum cuiuslibet insolidum in virtute sanctæ obedientiæ committimus, ac sub infrascriptis censuris, & poenis districtè præcipiendo mandamus, quatenus infra sex dies post præsentationem, & notificationem presentium, ac requisitionem vigore earumdem Vobis, seu alteri vestrum, pro parte dictorum Reuerendissimi D. Episcopi, ac Reuerendorum Dominorum Canonicorum, & Capituli Ecclesiæ Tirafonen. principalium, desuper factas immediatè sequentes, quos pro termino peremptorio, ac monitione canonica Vobis eisdem assignamus, & deinceps quoties, & quandocumque super his fueritis requisiti, seu alter vestrum fuerit requisitus, dictas præinsertas sententias Rotaes in omnibus, & per omnia iuxtà earumdem formam, & tenorem exequamini, ac debitæ executioni demandetis, necnon in sententiarum huiusmodi vim, & executionem prædictorum, Reuerendissimum Dominum Episcopum Tirafonen. eiusque pro tempore successores, ac Capitulum, & Canonicos dictæ Ecclesiæ Sede vacante principales in vera, reali, actuali, & corporali possessione, vel quasi exercendi omnimodam Iurisdictionem tam in Ciuitate Tirafonen. quàm alibi extrà fines Archidiaconatus Oppidi Calatajubij, nempe audiendi, iudicandi, carcerandi, corrigendi, & puniendi personas, & causas respectuè dicti Oppidi, illiusque Pagorum, seu Aldearum, Terrarum, & locorum dicti Archidiaconatus per se, vel Vicarios suos, etiam Foraneos, & quoscumque actus, quos assistentia Iuris permittit, & qui soliti fuerunt fieri, faciendi iuxtà præinsertarum decisionum, & sententiarum formam, & tenorem perpetuis futuris temporibus, quantum in Vobis fuerit, manutenetis, tueamini, conseruetis, & defendatis, prout manuteneri, tueri, conseruari, ac defendi volumus, & mandamus, & per presentes quantum in Nobis est, manutenemus, tuemur, conseruamus, & defendimus, neque eundem Reuerendissimum Dominum Episcopum Tirafonen. eiusque successores præfatos, ac dictos Reuerendos Dominos Capitulum, & Canonicos Ecclesiæ Tirafonen. (Sede Episcopali vacante) principales, super exercitio Iurisdictionis huiusmodi, de qua agitur, à prædictis Reuerendis Dominis Decano, Canonicis, & Capitulo Collegiatæ Ecclesiæ Calatajubij, necnon ab Incolis eiusdem Oppidi, illiusque Archidiaconatus, & ab alijs litis consortibus exaduersò principalibus de cætero quomodolibet molestari, perturbari, aut impediti permittatis; quinimo præfatum Reuerendissimum Dominum Episcopum Tirafonen. eiusque in dicto Episcopatu successores, & alios prædictos principales ab impeditio nibus, molestationibus, perturbationibus, vexationibus, & impedimentis quibuscumque per dictos Reuerendos Dominos Decanum, Canonicos, & Capitulum dictæ Collegiatæ Ecclesiæ Oppidi Calatajubij, aliosque litis consortes exaduersò principales de, & super exercitio omnimodæ Iurisdictionis prædictæ, de qua agitur, hætenus quomodolibet factis, præstitis, & illatis, quantum in vobis fuerit, defendatis, & tueamini, vos quoque Reuerendi Domini Decano, Canonici, & Capitulum dictæ Ecclesiæ Calatajubij, alijque litis consortes exaduersò prin-

cipales præinfertis sententijs rotalibus pareatis, & acquiescatis cum effectu, necnon ab impetrationibus, molestationibus, perturbationibus, & impedimentis quibuscumque per vos, seu quemlibet vestrum prædictis Reuerendissimo Domino Episcopo Tirasonen, ac alijs supradictis principalibus super exercitio omnimodæ iurisdictionis prædictæ, alijsque præmissis quomodolibet indebitè penitus, & omnino desistatis, & abstineatis, nec de cætero illos desuper quouis modo molestare, aut impedire, minusque quicquam in præiudicium sententiarum, conformium, ac iurisdictionis huiusmodi ad dictum Reuerendissimum Dominum Episcopum Tirasonen.eiusque successores, & alios prædictos litis consortes, yt præfertur, spectantis, in futurum attentare, seu innovare præsumatis etiam sub quouis quæsito colore, aut prætextu.

Inhibemus insuper sub eisdem censuris, & pœnis infra scriptis, ac expresse inhiberi mandamus vobis omnibus, & singulis supradictis, quibus præfentes nostræ litteræ diriguntur, & præsertim Reuerendis Dominis Decano, Canonicis, & Capitulo Collegiæ Ecclesiæ Sanctæ Mariæ Oppidi Calatajubii, alijsque litis consortibus exaduerso principalibus, omnibusque alijs, & singulis, quorum interest, intererit, aut interesse poterit quomodolibet in futurum, ne vos, vel ipsi eisdem Reuerendissimo Episcopo Tirasonen.eiusque in Episcopatu successoribus, ac Reuerendis Dominis Canonicis, & Capitulo dictæ Ecclesiæ. Sede Episcopali vacante, principalibus, quominus ipsi de cætero in præarrata possessione, seu quasi iuris exercendi supradictam iurisdictionem, de qua agitur, siue in exercitio iurisdictionis huiusmodi modo præmissis manententur, conferuentur, & defendantur, ac illam in futurum perpetuò liberè, & licitè, ac quietè, & pacificè in præfatos Reuerendos Dominos Decanum, Canonicos, & Capitulum dictæ Collegiæ Ecclesiæ Oppidi Calatajubii, aliisque litis consortes exaduerso principales exercere, dictisque iuribus quasi Episcopalibus frui, & gaudere possint, & valeant, adque omnia, & singula præmissa iuxta dictarum præinfertarum sententiarum formam, & tenorem suos debitos, & plenarios fortiantur effectus, debitaq; executionem demandentur, impedimentum aliquod præstetis, seu præstent, aut impedientibus ipsos Reuerendissimum Dominum Episcopum, eiusque successores, & alios litis consortes super præmissis in aliquo detis, vel dent auxilium, consilium, vel fauorem publicè, vel occultè, directè, vel indirectè etiam sub quouis quæsito colore, vel prætextu. Alioquin si fortè præmissa omnia, & singula, prout ad vos, vel ad eos, ac vestrum, & eorum quemlibet communiter, vel diuissim pertinet, & spectat, non adimpleueritis, seu adimpleuerint, ac mandatis, & monitionibus, inhibitionibusque nostris huiusmodi, imò veriùs apostolicis non parueritis, seu paruerint cum effectu, aut aliquid in contrarium feceritis, seu fecerint; Nos in vos, & ipsos omnes, & singulos supradictos, qui culpabiles fueritis, seu fuerint in præmissis, ac in contradictores quoslibet, & rebelles executionem præsentium quomodolibet impediendes singulariter in singulos præfata canonica monitione præmissa excommunicationis; in Capitula verò, Conuentus, & Collegia quæcumque in his delinquentia suspensionis à Diuinis; in ipsorum autem delinquentium Ecclesias, Monasteria, & Cappellas interdicti Ecclesiastici sententias, censuras, & pœnas Ecclesiasticas respectiue iuxta Sacri Concilij Tridentini formam incurrendas ferimus in his scriptis, & etiam promulgamus. VOBIS verò Illustrissimis, & Reuerendissimis Dominis Nuncio Apostolico, Archiepiscopo Cæsaraugustano, & Episcopis præfatis dumtaxat exceptis, quibus

ob reuerentiam uestrarum Pontificalium dignitatum deferimus in hac parte, si contra præmissa, vel aliquod præmissorum per vos, vel submissas personas feceritis, præfata sex dierum canonica monitione præmissa, ingressum Ecclesiarum interdiximus in his scriptis. Si verò huiusmodi interdictum per alios sex dies, dictos sex dies immediatè sequentes substinueritis, vos in his scriptis eadem canonica monitione præmissa suspensionis à Diuinis. Verùm si præfatos interdicti, & suspensionis sententias per alios sex dies, præfatos duodecim dies immediatè sequentes, Animis (quod absit) substinueritis indurati, vos, & uestrum quemlibet in his scriptis canonica monitione præmissa, ex nunc prout ex tunc, & ex tunc prout ex nunc excommunicationis sententia innodamus. Cæterum cum ad executionem præmissorum vltierius faciendam, nequaquam quoad præsens alijs arduis in Romana Cuius præpediti negotijs personaliter interesse. VNIVERSIS quoque, & singulis Dominis Abbatibus, Prioribus, & alijs quibuscumque supradictis per Prouincias, Ciuitates, & dioceses præfatas, ac aliàs vbilibet constitutis, & eorum cuilibet insolidum auctoritate prædicta tenore præsentium committimus plenariè vices nostras, donec eas ad nos duxerimus reuocandas; quos; & eorum quemlibet insolidum tenore præsentium requirimus, & monemus primo, secundo, tertio, & peremptoriè ipsis; & eorum cuilibet in virtute sanctæ obedientiæ, ac sub excommunicationis pena districtè præcipiendo mandamus, quatenus infra tres dies. post requisitionem præsentium vigore ipsis, seu alteri ipsorum desuper factam immediatè sequentes, quos tres dies ipsis, & eorum cuilibet pro omni dilatione, terminoque peremptorio, ac monitione canonica assignamus; ità tamen quod in his exequendis vnus uestrum alium non expectet, nec vnus pro alio, seu per alium se excuset, ad vos omnes, & singulos supradictos, quibus præsentibus litteræ executoriales, seu præsens processus dirigitur, personæque, & loca alia, de quibus, ac vbi, quando, & quoties expediens fuerit, personaliter accedunt, seu alter eorum accedat, ac huiusmodi nostros processus, & quæcumque in illis contenta vobis communiter, vel diuim instrument, insinuent, & fideliter publicare procurent, necnon dictum Reuerendissimum Dominum Episcopum Tiraſonen. eiusque in Episcopatu successores, ad quos pleno iure spectat omnimoda Iurisdictionis, de qua agitur, ac Reuerendos Dominos Canonicos, & Capitulum Ecclesiæ Tiraſonen. Sede vacante principales ad formam præinsertarum sententiarum in præfata possessione, seu quasi iurisdictionis prædictæ, manuteneantur, tueantur, & defendantur ità, & talitèr, quod exercitio, ac Iuribus, & pertinentijs Iurisdictionis huiusmodi modo; & forma præmissis vti, frui, & gaudere possint, & valeant absque vltiori dilatione, oppositione, contradictione, & difficultate quibuscumque, necnon ab oppositionibus, molestationibus, contradictionibus, & impedimentis quibuscumque, hæctenus per dictos Reuerendos Dominos Decanos, Canonicos, & Capitulum Collegiatæ Ecclesiæ Sanctæ Mariæ Calatajubij exaduerso principales eisdem Reuerendissimo D. Episcopo Tiraſonen. & alijs prædictis principalibus super exercitio Iurisdictionis prædictæ, alijsque præmissis, & illorum occasione factis, præstitis, & illatis tueantur, & defendantur, ac tueri, & defendi faciant, & procurent infra terminos superius expressos. Etsi forsitan (quod non credimus) præfati Reuerendi DD. Decanus, Canonici, & Capitulum Collegiatæ Ecclesiæ S. Mariæ Calatajubij, & alij linc confortes exaduerso principales; cæterique contradictores, & rebelles, mandatis, monitionibus, requisitionibus, inhibitionibus, & processibus

bus nostris huiusmodi; Imò vetius Apostolicis infra dictos eius respecti-
uè terminos superius expressos parere, & obedire neglexerint, aut recu-
sauerint, poenas, sententias, & censuras prefatas in eos, vt presertur, latis
damnabiliter incurrendo; Ex tunc prædictis Subdelegatis nostris sub
dicta excommunicationis poena committimus, & mandamus, quate-
nùs singulis diebus Dominicis, & Festiuis in suis Ecclesijs, Monasterijs,
& Cappellis infra Missarum, & aliarum Diuinarum horarum solemniam,
ac aliàs vbi qn nõdò, & quoties expedierit, & pro parte dictorum Reue-
rendissimi Dñi Episcopi, ac Reuerendorum Dominorum, & Capituli
Ecclesiæ Tirafoneñ principalium desuper requisiti fuerint, seu alter ve-
strum fuerit requisitus, præfatos contradictores, & rebelles sic excom-
municatos, Capitulum verò præfatum à Diuinis suspensum publice den-
nuncient, & ab alijs quantum in eis fuerit, denunciari faciant, donec,
& quousque aliud à Nobis, vel Superiori nostro super hoc habuerint in
mandatis. S I V E R O dicti contradictores, & rebelles sic excommu-
nicati, & suspensi dictas excommunicationes, & suspensionis sententias
per decem dies, illius denunciationem immediatè sequentes, pertinaci-
ter substinuerint, Nos ex tunc, quia crescente contumacia, & inobedi-
entia, crescere debet etiam poena, ne facilitas poenæ audaciam tribuat de-
linquentibus; Processus nostros huiusmodi aggrauamus dictis Subdele-
gatis nostris modo, & forma præmissis præcipientes, quatenùs singulis
diebus Dominicis, & Festiuis, in suis Ecclesijs, Monasterijs, & Cappellis
infra Missarum, & aliarum diuinarum horarum solemniam dictam excom-
municationis denunciationem reiterando, & innouando, eosdem Dominos
exaduerso principales, ac contradictores, & rebelles, sic, vt presertur,
excommunicatos denunciatos nominatim Campanis pulsatis, Candelis
accensis, & demùm extinctis, & in terram proiectis, Cruce erecta, & re-
ligione induta aquam benedictam aspergendo ad fugandos demones, qui
eos detinent sic ligatos, & laqueis suis catenatos: Orando quod Dominus
Noster Iesus Christus ipsos ad Catholicam Fidem, & Sanctam Matris
Ecclesiæ gremium reducere dignetur, nec eos in talibus peruersitate,
& duritie dies eorum finire permittat cum decantatione Responsorij re-
uelabunt Coeli iniquitatem Iudæ, & Psalmi Deus laudem meam ne-
sciretis, cum Antiphona media vita in morte sumus totaliter, & his fi-
nitis ad ianuas Ecclesiarum suarum vnà cum Clericis, & Parochianis
accedant, & ad tenorem, (vt eo citius ad obedientiam redeant, tres la-
pides versus Doms habitationum suarum projiciant in signum maledic-
tionis æternæ, quam Deus dedit Chöræ, Dathan, & Abyron, quos
Terra sustinere non potuit, sed iusto Dei Iudicio illos absorbit. vt in
Infernũ descenderent viuentes etiam post Missam, & in Vesperis, alijsque
horis Canonibus, Sermonibus, & Predicationibus publicis solemniter pu-
blicent, & denunciarent, & quantum iuris fuerit, publicari, & denuncia-
ri, ac ab omnibus Christianis arctius euitari faciant, donec aliud à
Nobis, vel Superiori nostro super hoc receperint in mandatis. Verùm
si præfati denunciati, & aggrauati aggrauationem huiusmodi per alios
decem dies illius publicationem, & dictos decem dies immediatè se-
quentes animis (quod absit) substinuerint induratis, Nos ex tunc quia
peruersorum audacia præsumptiua, id exigat, vt vnica poena non con-
tenti, fortioribus arceantur poenis, ne fides illorum lædatur, qui suis
Superioribus obedientiam semper impenderunt, processus nostros hu-
iusmodi reaggrauamus prædictis Subdelegatis nostris, vt supra mandan-
tes, quatenus dicta auctoritate Apostolica omnes, & singulos Christiani-
deles

deles vtriusque sexus homines, & præsertim Familiars, & Seruitores denunciatorum, & aggrauatorum huiusmodi modo, & forma præmissis moneant, & requirant, primò, secundò, tertio, & peremptoriè, prout nos etià requirimus, & monemus eisdem, ipsi, & eorum cuilibet in virtute Sanctæ Obedientiæ, & sub Excommunicationis pœna districtiùs iniungentes, quatenus infra sex dies monitionibus, & requisitionibus huiusmodi ipsi factis immediatè sequentes, quos sex dies ipsi, & eorum cuilibet pro omni dilatioue, terminoque peremptoriò, ac monitione Canonica assignent, prout Nos eisdem assignamus, à participatione, Communione, Familiaritate, & Seruitio ipsum denunciatorum, aggrauatorum pœnitè, & omninò desistant, nec cum eis, & eorum aliquo feruendo, loquendo, conuersando, cibum, potum, aquam, vel ignem, aut alia necessaria ministrando, aut aliquo humanitatis solatio (præterquam in casibus, & personis à iure permissis) participare præsumant, seu aliquis ipsorum præsumat, & si contrarium fecerint, Nos in eos, & eorum quemlibet cum dictis denunciatis, & aggrauatis rebelliter participantibus, & contrafacientes ex nunc, prout ex tunc, & ex tunc, prout ex nunc dicta sex dierum canonica monitione præmissa excommunicationis sententiam ferimus in his scriptis, & etiam promulgamus dictis Sublegatis nostris modo, & forma præmissis districtè præcipiendo mandantes, quatenus singulis diebus Dominicis, & Festiuis in suis Ecclesijs, Monasterijs, & Cappellis infra Missarum, & aliarum præscriptarum horarum solemnia, ac vbi quandò, & quoties expedierit, præfatos Christianifideles, Familiars, & Seruitores, qui cum dictis denunciatis aggrauatis, reaggrauatis rebelliter participauerint, excommunicatos tamdiu publicè denuncient, & ab alijs quantum in eis fuerit, publicari, & denunciari, & ab omnibus Christianifidelibus arctiùs cuitari faciant, donec, & quousque absolutionis Beneficium desuper meruerint obtinere. Demùm verò si præfati denunciati, & reaggruati reaggrauationem nostram huiusmodi per alios decem dies illius denunciationem, & supradictos viginti dies immediatè sequentes, dictas nostras Sententias pertinaciter substinerint, ac processibus, mandatis, & monitionibus nostris huiusmodi; Imò veriùs Apostolicis non paruerint cum effectu (quod Deus auertat) ex tunc (quia Mucrone non proficiente Ecclesiastico) Temporalis saltem gladius non immeritò suffragetur, auxilium brachij Sæcularis diximus inuocandum, vt quos Dei timor à malo non reuocat; Temporalis saltem coerceat seueritas disciplinæ. HINC EST, quod Vos Serenissimum, Potentissimum, & Inuictissimum Principem, & Dominum Dominum PHILIPPVM Regem Catholicum antedictum dicti gladij in illis partibus principalem Vibratorem, & Iustitiæ Zelatorem in Domino benignè Exhortamur, Vosque Duces, Marchiones, Comites, Barones, Proconsules, Magistratus, Ciuium Scabinos, Iudices Officiales, & alios supradictorum Iurisdictionem Spiritualem, Temporalem, & ordinariam per Vos, & Vestrum quemlibet, vel alium, seu alios exercentes, quibus præsens noster processus dirigitur, dicta auctoritate tenore præsentium requirimus, & monemus primò, secundò, tertio, & peremptoriè Vobis, & Vestrum cuilibet canonica monitione præmissa ferimus in his scriptis, nisi feceritis, quæ mandamus, districtè præcipiendo mandantes, quatenus infra sex dierum spatium post supradictos terminos successiue præexpressos, necnon notificationem, & publicationem præsentium Vobis, seu alteri Vestrum in vestris Territorijs, Iurisdictionibus, & Districtibus, ac requisitionibus pro parte Reuerendissimi Domini Episcopi, ac Reu-

rendo-

rendorum Dominorum Canonorum, & Capituli Ecclesiæ Tirafoneñ principalium desuper factis immediatè sequen, quorum sex dierum, duos pro primò, duos pro secundò, & reliquos duos dies Vobis, & Vestrù cuilibet pro termino peremptorio, ac monitione canonica assignamus; Vos omnes, & singuli Domini Temporales antedicti; quorum omnium super hoc auxilium Bracchij Sæcularis inuocamus, quoties, & quandò pro parte dictorum Reuerendissimi Domini Episcopi, ac Reuerendorum Dominorum Canonorù, & Capituli Ecclesiæ Tirafoneñ principalium vigore præsentium fueritis requisiti, seu alter Vestrum fuerit requisitus in Iuris subsidium contrà prædictos denunciatos aggrauatos, & reaggrauatos dicta auctoritate Apostolica per Captionem, Inuasionem, Carcerationem, & detentionem personarum, corporum, rerum, & bonorum eorundem insurgatis, & alios insurgere faciatis, nec non personas; corpora, & bona eorum, & cuiuslibet ipsorum inuadatis, incarceretis, ac in firma, & tuta custodia teneatis, arrestetis, & occupetis per Vos, vel alium, seu alios, ac quilibet Vestrum, qui super hoc requisitus fuerit, inuadat, incarceret, custodiat, detineat, arrestet, & occupet liberè, & licitè, super quibus omnibus, & singulis Vobis, & Vestrum cuiuslibet licentiam, plenariamque potestatem concedimus per præsentem, dictos denunciatos, aggrauatos, & reaggrauatos ità, & taliter adstringatis, & compellatis potenter, & manu forti absque tamen graui læsione corporum eorundem vsque ad integram satisfactionem, & partitionem omnium, & singulorum præmissorum, ac donec, & quousque dicti Reuerendi Domini Decanus, & Capitulum Collegiatæ Ecclesiæ Sanctæ Mariæ Ciuitatis Calatajubij, alijque litis confortes exaduerso principales præinsertis Sententijs Rotalibus conformibus, & rei Iudicatæ exindè secuta, & reportata in omnibus, & per omnia iuxta earundem formam, & tenorem paruerint ità, & taliter, quod dicti Reuerendissimus Dominus Episcopus, & dictique Reuerendi Domini Canonici, & Capitulum Ecclesiæ Tirafoneñ (Sede Episcopali Vacante) principales præfatam omnimodam Iurisdictionem de qua agitur, liberè exercere, ac omnibus Iuribus eiusdem vt, frui, & gaudere possint, & valeant; necnon supradicti exaduerso principales cæterisque contradictores, & rebelles præfati à molestationibus, rebellionibus, & impedimentis quibuscumque, ac auxilio, consilio, & fauore prædictis pœnitens, & omninò destiterint, & ad Sanctæ Matris Ecclesiæ gremium redierint, & Beneficium absolutionis à supradictis Sententijs, & censuris à Nobis, vel Superiori nostro meruerint obtinere. **N O L V M V S** tamen Vos Serenissime, & Potentissime, Inuidissime, & Catholice Rex antedictè huiusmodi nostris Sententijs ligari ob reuerentiam Vestræ Regalis Maiestatis; Intuitu tamen Iustitiæ, & ob Sanctæ Sedis Apostolicæ, & prædicti Sanctissimi Domini nostri Papæ reuerentiam ad exactionem præmissorum adimplendam in Domino exhortamur. **E T G E N E R A L I T E R** dicti Subdelegati nostri prædicta omnia plenariè exequantur iuxta formam prædictam ità, quod nil in præiudicium dictorum Reuerendissimi Episcopi; ac Reuerendorum Canonorum, & Capituli Ecclesiæ Tirafoneñ principalium valeant attentare, neque in processibus per Nos habitis, & Sententijs per Nos latis absoluendo, vel suspendendo aliquid immutare; In reliquis autem, quæ dictis Reuerendissimo Domino Episcopo, ac Reuerendis Dominis Canonici, & Capitulo Ecclesiæ Tirafoneñ principalibus nocere, seu obesse in aliquo super præmissis possint, & quibuscumque alijs potestatem omnimodam denegamus; **E T S I** contingat Nos super

super præmissis in aliquo procedere, de quo Nobis potestatem plenariam referuamus; Non intendimus propterea Commissionem nostram huiusmodi in aliquo reuocare, nisi de reuocatione ipsa in litteris nostris specialem, & expressam fecerimus mentionem. PRAESENTES quoque litteras, siue hunc nostrum processum Executorialem volumus pœnes dictos Reuerendissimum Dominum Episcopum, ac Reuerendos Dominos Canonicos, & Capitulum Ecclesiæ Tirafonei principales, vel eorum Procuratorem remanere, & non per Vos, seu aliquem Vestrum contra ipsorum voluntatem detineri; Contrarium verò facientes prædictis nostris Sententijs, prout per Nos in his scriptis latæ sunt, prædicta canonica monitione præmissa ipso facto volumus subiaccere; Mandamus tamen copiam fieri de præmissis eam petentibus, & habere debentibus eorum quidem sumptibus, & expensis. ABSOLVTIONEM VERO omnium, & singulorum, qui præfatas nostras Sententias aut earum aliquam incurrerint quoquo modo, Nobis, vel Superiori nostro tantummodo referuamus. IN QVORVM omnium, & singulorum præmissorum fidem, & Testimonium has præfentes fieri, & per Notarium publicum infra scriptum subscribi, & publicari mandauimus, sigillique nostri, vel alterius Coauditoris nostri iussimus, & fecimus, impressione muniti. DATVM Romæ in Palatio suæ solitæ Residentiæ sub anno à Natiuitate Domini millesimo sexcentesimo sexagesimo quinto Indictione tertia, die verò Mercurij vigesima sexta mensis Augusti: Pontificatus autem Sanctissimi in Christo Patris, & Domini Nostri Dñi Alexandri Diuina Prouidentia Papæ Septimi, anno eius Vndecimo. Præsentibus ibidem Dominis Vincentio Cicellio, & Francisco Ferrario Connotarijs publicis Testibus ad præmissa omnia, & singula vocatis specialiter, atque rogatis, &c.

Et quia ego Petrus Francisconius Tudertinus Sacri Palatii Apostolici Causarum Notarius de præmissis rogatus fui. Ideò pro successore quondam Martij Nuccule olim Connotarij præfens Litterarum Executorialium Instrumentum. Subscripsi, & publicauimus requisitus. In fidem, &c.

Loco ✱ signi.

